

§§37-69

Sammanträdesprotokoll för Regionfullmäktige

Plats och tid: onsdag 22 april 2026 klockan 09:00-17.15 2026 i Kunskapsgallerians aula, S:t Larsgatan 44, Linköping.

Närvarande

- 1 Fredrik Sjöstrand (M)
- 2 Helena Persdotter (M) **ersätter** Matilda Ekeblad (M)
- 3 Andrea Corina Bernicu (M)
- 4 Ralf Holmér (M)
- 5 Oscar Strömblad (M)
- 6 Jacob Cernvall (M)
- 7 Tommy Ählström (M)
- 8 Suada Tolic (M)
- 9 Marie Morell (M)
- 10 Lars Ahlm (M) §§ t om ärende 11
- 10 Ritha Andersson **ersätter** Lars Ahlm (M) §§ från ärende 12
- 11 Emil Steen (M)
- 12 Tommy Aarna **ersätter** Eva Hermansson (M)
- 13 Jan Owe-Larsson (M)
- 14 Daniel Flodin (M) **ersätter** Jörgen Rundgren (M)
- 15 Mia Landell (M)
- 16 Anna Nilsson (M) §§ t o m ärende 11
- 16 Eva Cox **ersätter** Anna Nilsson (M) §§ från ärende 12
- 17 Anwar Samuelsson (M)
- 18 Annette Olsson (M)
- 19 Viola Ingvarsson (M)
- 20 Tobias Eriksson (M)
- 21 Bert Egnell (M)
- 22 Helen Albrektsson (M)
- 23 Lena Micko (S)
- 24 Niklas Nåbo (S)
- 25 Eldina Melez (S) **ersätter** Rebecka Hägg (S) §§ t o m ärende 11
- 25 Rebecka Hägg (S) §§ från ärende 12
- 26 Martin Tollén (S)
- 27 Håkan Dahlgren **ersätter** Ellen Aguirre (S)
- 28 Nicklas Andersson (S)
- 29 Jennifer Ziljat (S) **ersätter** Alma Basic (S)

- 30 Peter Hermansson (S)
- 31 Camilla Jonsson (S) **ersätter** Fia Storkull (S)
- 32 Ghassan Al-Janabi (S)
- 33 Jessika Lindström (S)
- 34 Kaisa Karro (S)
- 35 Patrick Lindahl (S) **ersätter** Mattias Ottosson (S)
- 36 Eva Pedersen (S)
- 37 Birgitta Wessman Thyrsson (S) **ersätter** Klas Corbelius (S)
- 38 Ann-Charlotte Wiberg (S)
- 39 Linus Emmoth (S)
- 40 Eva Edgren Vikmång (S)
- 41 David Ergül (S)
- 42 Christina Hasselrot (S)
- 43 Elisabet Edlund (S)
- 44 Alexander Fröderberg (S)
- 45 Torbjörn Mellgren (S) **ersätter** Britt Olauson (S)
- 46 Jörgen Oskarsson (S)
- 47 Annsofi Ramevik (S)
- 48 Göran Fältgren (S)
- 49 Anna Johansson (S)
- 50 Torbjörn Holmqvist (S)
- 51 Ulrika Jeansson (S)
- 52 Marcus Wisäter (S) **ersätter** Renée Georgio (S)
- 53 Camilla Egberth (S)
- 54 Hans Elf (S)
- 55 Per Larsson (KD)
- 56 Birre Waern (KD)
- 57 Martin Zetterlund (KD)
- 58 Anders Eksmo (KD)
- 59 Elvira Wibeck (KD)
- 60 Lena Käcker Johansson (KD)
- 61 Annicki Oscarsson (KD)
- 62 Kristin Andersson (KD)
- 63 Julie Tran (C)
- 64 Richard Kullberg (C)
- 65 Kerstin Sjöberg (C)
- 66 Jenny Elander Ek (C)
- 67 Magnus Ek (C) **ersätter** Birgitta Gunnarsson (C)
- 68 Annika Arvidsson Rosén (C) **ersätter** Maria Persdotter (C)
- 69 Monika Broman (L)

- 70 Nils Babtist (L)
- 71 Alexander Höglund (L)
- 72 Gun Inger Andersson (L)
- 73 Magnus Oweling (L) ersätter Margareta Fallsvik (L)
- 74 Daniel Egonsson (MP) **ersätter** Margareta Fransson (MP)
- 75 Catarina Engström (MP)
- 76 Linda Sundregård (MP)
- 77 Joakim Gustafsson (SD) §§ t om ärende 11
- 77 Helena Dössing (SD) **ersätter** Joakim Gustafsson (SD) §§ från ärende 12
- 78 Tom Pettersson (SD) §§ t om ärende 11
- 78 Wollwurf Temudjin Skallbom (SD) **ersätter** Tom Pettersson (SD) §§ från ärende 12
- 79 Charlotte Wessman (SD)
- 80 Patrik Westlund (SD)
- 81 Erik Johansson (SD)
- 82 Florian Aranda (SD) **ersätter** Benny Sellborn (SD)
- 83 Richard Oddson (SD) **ersätter** Susanna Lindvall (SD)
- 84 Gunilla Hellberg (SD)
- 85 Thomas Svensson (SD)
- 86 Richard Svensson (SD)
- 87 Jörgen Pettersson (SD)
- 88 Lottie Carlzon (SD) **ersätter** Mikael Eriksson (SD)
- 89 Björn Sandberg (SD)
- 90 Nathalie Pettersson (SD)
- 91 Daniel Ringqvist (SD)
- 92 Irina Sedova (SD)
- 93 Jessica Eek (V)
- 94 Ibtisam Yusuf (V)
- 95 Anders Lindh (V) **ersätter** Elin Andersson (V)
- 96 Maja Engström (V)
- 97 Emil Broberg (V)
- 98 Tobias Holmberg (V)
- 99 Maj-Viol Axelius Thostrup (V)
- 100 Emir Ajanovic (V) **ersätter** Malin Öst (V)
- 101 Rolf Hansson (V)

Justering

Ordförande Nils Babtist

Justerare Elvira Wibeck

Justerare Kaisa Karro

Sekreterare Kim Axelsson

Protokollet justeras med elektronisk signering. Justeringen tillkännages genom anslag på Region Östergötlands anslagstavla på webbplatsen regionostergotland.se.

Föredragningslista

§	Rubrik	Ärende	Sida
§37	Upprop		7
	Val av justerare tillika rösträknare		
§38	Föredragningslistan		8
§39	Region Östergötland årsredovisning 2025	2026/2027	9 - 17
§40	Årsredovisning 2025 för Samverkansnämnden för Sydöstra sjukvårdsregionen	2026/2965	18
§41	Årsrapport 2025 Patientnämnden i Östergötland	2026/600	19 - 20
§42	Revisionsberättelse 2025	2026/4167	21 - 22
§43- §44	Årsredovisning Skandionkliniken KAS 2025	2026/3298	23 - 24
§45	Revisionsberättelse 2025 Samordningsförbundet östra	2026/4151	25
§46	Revidering av regional överenskommelse om samverkan mellan Region Östergötland, Länsstyrelsen Östergötland och idéburen sektor i Östergötland	2026/1808	26 - 27
§47	Svar på revisionsrapport Intern kontroll avseende rekrytering inhyrning och anställdas bissysslor	2025/2214	28 - 30
§48	Svar på revisionsrapport bedömning av delårsrapport 2025	2025/10104	31
§49	Antagande av OPF-KR 26 (omställningsstöd och pension för förtroendevalda)	2026/1835	32 - 33
§50	Bolagsstyrningsrapport för regionägda bolag 2025	2025/641	34 - 35
§51	Anmälan av revisionsrapport Granskning av årsredovisning 2025 Region Östergötland	2026/4155	36
§52	Anmälan av revisionsrapport god ekonomisk hushållning 2025	2026/4153	37
§53	Anmälan av revisionsrapport Granskning av styrning utifrån vårdbehov	2026/4156	38
§54	Motion Inför en primärvårdsprincip för att säkra resurser till primärvården	2025/10195	39 - 40
§55	Motion Krav på ansvar för att utbilda framtidens byggnadsarbetare	2025/10068	41 - 42
§56	Motion Taklyftar på sjukhustoaletterna – för en värdig vård	2025/9902	43 - 44
§57	Motion För en mer ansvarfull och behovsstyrd digital vård	2025/2684	45 - 48
§58	Interpellation Nyttjas ambulanserna rätt?	2026/3417	49 - 51
§59	Interpellation Hur stärker vi region Östergötlands medarbetare i bemötandet av HBTQ+ personer	2026/3740	52 - 54
§60	Interpellation Angående styrning, uppföljning och ersättningsmodeller inom digital vård	2026/3870	55 - 58
§61	Interpellation Förutsättningar för BUP VUP och primärvården gällande NPF-utredningar	2026/3834	59 - 62
§62	Avsägelse		63

§63	Fyllnadsval		64
§64	Enkel fråga avseende tillgängligheten på barn- och ungdomspsykiatri	2026/4157	65
§65	Anmälan av revisionsrapport Granskning av regionens arbete med krisberedskap	2026/2241	66
§66	Anmälan av revisionsrapport Granskning av Region Östergötlands remisshantering	2026/3467	67
§67	Motion Främja lokala kollektivavtal för hållbara arbetsvillkor i vården		68
§68	Motion Införande av funktionsrättskonsekvensbeskrivningar (FKB)		69
§69	Motion Återinför direktbuss mellan Söderköping och Linköping		70
	Meddelanden och handlingar för kännedom		

§37

Fastställande av upprop och val av justeringsperson

Regionfullmäktiges beslut

Uppropet fastställs. Elvira Wibeck (KD) och Kaisa Karro (S) utses att jämte ordförande justera dagens protokoll.

[Skriv här]

§38

Föredragningslistan

Regionfullmäktiges beslut

Ordförande presenterar föredragningslistan. Föredragningslistan fastställs, med några mindre korrigeringar, i enlighet med utskickat förslag

[Skriv här]

§39

Region Östergötland årsredovisning 2025

Dnr: RÖ 2026/2027

Regionfullmäktiges beslut

1. att med omedelbar justering tillstyrka regionfullmäktige besluta att godkänna Årsredovisning 2025 för Region Östergötland

Regionledningskontorets förslag till beslut

1. att med omedelbar justering tillstyrka regionfullmäktige besluta att godkänna Årsredovisning 2025 för Region Östergötland

Förslag till beslut på sammanträdet

Marie Morell (M), Fredrik Sjöstrand (M), Jan-Owe Larsson (M), Per Larsson (KD), Anette Olsson (M), Annicki Oscarsson (KD), Monika Broman (L), Anders Eksmo (KD), Jacob Cernvall (M), Gunilla Hellberg (KD), Richard Svensson (SD), Martin Zetterlund (KD), yrkar bifall till regionstyrelsens förslag.

Inlägg

Kaisa Karro (S), Eva Pedersen (S), Lena Micko (S), Anna Nilsson (M), Emil Broberg (V), Annsofi Ramevik (S), Kerstin Sjöberg (C), Catarina Engström (MP), Julie Tran (C), Tobias Holmberg (V), Joakim Hörsing (MP), Björn Asserhed (L) gör inlägg, Anders Lindh (V), Oscar Strömblad (M), Jessica Eek (V), Rina Blomberg (SD), Tobias Eriksson (M), Martin Tollén (S), Richard Kullberg (C), Niklas Nåbo (S), Nils Babtist (L), gör inlägg.

Beslutsgång

Ordförande finner att det bara finns ett förslag till beslut, regionstyrelsens förslag, yrkat på av Marie Morell (M) med flera.

Ordförande ställer förslaget under prövning och finner att det bifalles.

Protokollsanteckningar

Justering

--	--

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för (S) lämnar följande protokollsanteckning:

” Region Östergötland visar på ett ekonomiskt överskott som till stor del baseras på att antalet medarbetare minskat. Detta har fått till följd att tillgängligheten till vård fortsätter vara låg, i flera fall alarmerande låg. Idag är det så att många östgötar helt enkelt inte får den vård som de behöver och har rätt till. Vi känner oro för både medarbetarnas svåra situation och för östgötarna som faktiskt får vänta så länge på vård ibland att deras tillstånd kraftigt försämras. Vi har under året sett betydande försämringar för funktionshindrades situation i Östergötland och vi vet att färdtjänstchaufförernas arbetssituation fortfarande är problematisk.

Andelen mål från treårsbudgeten som uppnåtts i Region Östergötland under 2025 är sämst på länge, endast 56 procent. I årsredovisningen från 2024 hade 61 procent av verksamhetsmålen uppnåtts – en försämring från föregående år då siffran låg på 62 procent. Det är en tydlig tendens att det går åt fel håll.

Regionen står fortsatt inför betydande utmaningar inom områdena ekonomi, medarbetarnas arbetsvillkor, den interna organisationen, beredskap samt det långsiktiga hållbarhetsarbetet. Det föreligger därför ett tydligt behov av att systematiskt pröva och utveckla långsiktiga, hållbara och robusta lösningar som stärker regionens samlade verksamheter, skapar förutsägbarhet och trygghet för medarbetarna samt säkerställer en stabil och välfungerande framtid för Region Östergötland i sin helhet.

Regionstyrelsen har nu årsredovisningen för 2025 på sitt bord – en sammanfattning av ett år präglad av strategiska beslut och uppdrag från treårsbudgeten 2025–2027. Socialdemokraterna presenterade ett eget förslag till strategidokument och budget, men det fick inte gehör. Vi är övertygade om att våra förslag under 2025 hade lett till en mer stabil utveckling.

Årsredovisningen visar att det ekonomiska överskottet i hög grad har uppnåtts genom minskad bemanning. Samtidigt framgår att tillgängligheten fortsatt generellt låg och att en stor andel av styrtalen inte uppnås. Sammantaget pekar detta på att omställningen haft tydliga konsekvenser för verksamhetens förmåga att leverera vård.

Detta blir särskilt tydligt inom psykiatrin. Efter neddragningar och varsel har verksamheten nu 110 färre medarbetare. Tillgängligheten är fortsatt på mycket låga nivåer. Endast 11 procent av patienterna får behandling i rätt tid. Det innebär att en stor majoritet av patienterna inte får den vård de behöver när de behöver den. Vilket väcker frågor om hur begreppet god ekonomisk hushållning ska tolkas när verksamheten samtidigt har så stora brister i tillgänglighet. Samtidigt har den social-terapeutiska kompetensen i regionen som helhet minskat kraftigt. Idag har regionen 194 färre psykologer och kuratorer. Det är särskilt anmärkningsvärt i en tid då behovet av insatser vid psykisk ohälsa ökar och området lyfts som prioriterat.

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-04-22

Vi har tidigt varnat för utvecklingen och ser med oro på att antalet medarbetare har minskat kraftigt inom centrala yrkesgrupper. Detta riskerar att ytterligare försvåra arbetet med att förbättra tillgängligheten och upprätthålla en god arbetsmiljö.

För oss är det tydligt att Regionstyrelsen behöver ta ett större ansvar för helheten. Det krävs ett ökat fokus på att stärka de egna verksamheterna, förbättra arbetsvillkoren och säkerställa att regionen är en attraktiv arbetsgivare. Utan detta riskerar både kompetensförsörjningen och vårdens kvalitet att fortsatt försämrats.

Den enskilt största utmaningen framåt är tillgängligheten i vården. Här krävs tydligare prioriteringar och en mer långsiktig styrning som sätter patienternas behov och verksamheternas förutsättningar i centrum.”

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för (C) lämnar följande protokollsanteckning:

”2025 har varit ett år präglad av många oroligheter i vår omvärld. Utöver pågående krig i bland annat Ukraina och Gaza, har Trumps återkomst som USA:s president inneburit tvära kast i världsekonomin med bland annat hot om även handelskrig.

En ekonomi i balans och ett positivt resultat ger en god grund för framtiden. Arbetet med att komma dit har varit mödosamt och hårt. Centerpartiet står för en ekonomi i balans och en kostnadseffektiv hälso- och sjukvård, som också kan möta befolkningens behov av vård. Omställningen till nära vård är en helt avgörande del för att nå dit. Med Centerpartiets politik hade vi nått längre. En väl fungerande primärvård är en förutsättning för ett väl fungerande sjukvårdssystem och därför behöver andelen resurser som läggs i primärvården öka, från dagens 18% till åtminstone 25% år 2030. Vi konstaterar att tillgängligheten till medicinsk bedömning i primärvården minskat. Styrande M, KD, L med stöd av SD har tyvärr inte förmått göra denna förstärkning i realiteten och östgötarna har en sämre tillgänglighet än riksgenomsnittet. Primärvården förväntas lösa ett allt större uppdrag men budgetandelen har inte ökat. Centerpartiets budgetförslag visade hur andelen stegvis skulle öka. Fokus på en ansvarsfull ekonomi och kostnadskontroll är viktig.

Den grupp av patienter som fått känna av besparingarna extra hårt är barn och unga. Den i särklass sämsta tillgänglighet som vi fått se redovisning på gäller behandling för barn- och ungdomspsykiatri där enbart sju procent fått behandling inom rimlig tid. Ett uppdrag i Centerpartiets budget är att utveckla första linjens insatser för barn och unga med psykisk ohälsa för en snabb första bedömning och första insats. Vi konstaterar att verksamheten *En väg in* kraftigt tappade i fart på grund av det sätt som varselprocessen genomfördes. Det totala antalet väntande på behandling hos BUP var 1183 personer. Centerpartiets budget innehöll riktade satsningar mot BUP, ätstörningsvård mm. Vi beklagar att inte styrande M, KD, L med stöd av SD förmår prioritera denna patientgrupp.

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-04-22

Samverkan mellan region och kommuner är en viktig förutsättning för nära vård. Allt pekar på att de styrande inte förmått uppnå tillitsfull samverkan med kommunerna. Ett av exemplen rör utskrivningsklara patienter där det fortfarande saknas en politisk överenskommelse. Ytterligare exempel på önskvärd samverkan rör tidiga insatser för barn där en vision finns men tyvärr har man ännu inte kommit till skott med själva arbetet. Ett annat exempel är arbetet med närvårdsplatser där styret i region Östergötland kommit fram till att inte ta fram den definition och finansieringsmodell som var ett uppdrag i den egna treårsbudgeten. Utifrån en förstudie i Linköpings kommun har man utan att föra dialog med de övriga tolv kommunerna beslutat om att det inte är aktuellt med närvårdsplatser i kommuner eller angränsande kommuner där det finns sjukhus. Ett typexempel på att regionen ensidigt informerar i stället för att föra dialog. Ett uppdrag i Centerpartiets budgetförslag är öppna fler närvårdsplatser i samverkan med kommunerna. En närvårdsplats kan vara ett sätt att säkerställa behandling efter sjukhusvård men också förebygga sjukhusinläggningar. Under denna mandatperiod har inte en enda ny närvårdsplats öppnats. Centerpartiet ser att samverkan på riktigt mellan region och kommun är helt nödvändig för att möta befolkningens behov och för att omställningen till Nära vård ska bli verklighet.

En förutsättning för att bedriva god vård är att säkra kompetensförsörjningen. Centerpartiet understryker att arbetet för att behålla personal är avgörande för välfärdens kompetensförsörjning. Centerpartiet vill ta vara på sjukvårdskompetens som kan finnas hos personer som kommer från andra länder. Centerpartiet motsätter sig kraftigt att flera av regionens medarbetare nu utvisas med den politik som nuvarande regering M, KD, L med stöd av SD bedriver. Den är inhuman och direkt skadligt för en fungerande välfärd. Vi ser att för att behålla kompetent personal behöver regionen också arbeta med friskfaktorer, med förbättrad arbetsmiljö, och med hälsofrämjande arbetstider. Fler ska vilja jobba heltid och sjukskrivningstalen ska minska. Det är också viktigt att trygga medarbetarnas behov av semester. Medarbetarna är vår styrka!

För Centerpartiet har det varit viktigt med en verksamhet som också stärker hela regionens livskraft, främjar den gröna omställningen och rustar regionen för eventuellt krig och/eller kris. Det innebär att vi ser det prioriterat med satsningar som bidrar till hela regionens utveckling och ökar vår beredskap. Det kräver satsningar som når utanför stadskärnorna för att säkra tillväxt, service och jobb i både landsbygd och mindre tätorter. Det handlar även om att värna folkbildning och civilsamhälle, genom att stärka deras förutsättningar att verka och utvecklas, för att bättre nå ut till invånare och stärka demokratin.

Centerpartiet är måna om satsningar som förstärker det lokala näringslivets förutsättningar. Här handlar det om stöd till små och medelstora företag, samt arbetet med att förenkla regelsystem och främja entreprenörskap. Vi önskar även understryka arbetet för klimatomställning i praktiken. Särskilt det som berör cirkulär ekonomi och hållbara transporter som är nödvändiga för regionens framtida konkurrenskraft.

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-04-22

I övrigt vill vi markera att vi anser det undermåligt att Region Östergötland inte valde att svara på den remiss som handlade om statens vilja att etablera kärnkraftverk i Östergötlands skärgård. Här borde regionen ha avstyrkt förslaget då det går stick i stäv med regionens ambitioner att verka för en kust och skärgård som är attraktiv för boende, verksamheter och rekreation. Likaså är vi kritiska till att regionen valde att avstå att skicka remissvar på förslaget till kulturkanon. Förslaget berör direkt regionens kulturverksamhet, finansiering och ansvar.

Vad gäller regionens agerande i frågan om Kulturcentrum Östs tvååriga konstnärliga utbildning för personer med intellektuell funktionsnedsättning, har vi i Centerpartiet kritiserat det sena ställningstagandet. Vi hade velat att beslut om fortsatt finansiering tagits innan årsskiftet 2025 för att underlätta arbetet med vidare intagning till utbildningen. (I skrivande stund är det april månad och projektet slutar i oktober 2026 och fortfarande finns inget nytt avtal på plats.) Det är en viktig verksamhet för en grupp som är i behov av stabila spelregler.

Region Östergötland är ett län med goda förutsättningar att utvecklas hållbart. Vi är ett län som kännetecknas av bördig jordbruksmark, stark industri, vacker skärgård och innovativt näringsliv. Ostlänken är en nödvändig satsning för regionens utveckling och får inte försenas, varför fortsatt påverkansarbete gentemot staten är viktigt. Centerpartiet vill se en stark och tillgänglig infrastruktur i hela länet. Vad gäller kollektivtrafik är både skärgårds- och landsbygdstrafiken fortsatt viktiga prioriteringar för Centerpartiet. Det har framkommit att kostnadstäckningsgraden minskar, biljettintäktsutvecklingen inte följer planerad utveckling samt att NKI för den allmänna kollektivtrafiken har minskat. Det är oroväckande tendenser som behöver bevakas och vid behov följas upp med insatser.

Ett demokratiskt samhälle är ett tillgängligt samhälle. Oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning eller bakgrund är det centralt att kunna ta en aktiv roll i och vara en del av samhället. Det är därför oacceptabelt att det politiska styret avskaffade det funktionshinderpolitiska programmet och inte ersatt det med ett nytt. Det riskerar öka diskrimineringen och minska tillgängligheten.

Vi ser också behov att utveckla och stärka olika former för samverkan med civilsamhället. Det är den idéburna sektorn som ofta på tidigt stadium har örat mot marken och identifierar behov som uppstår. Det ska Region Östergötland nyttja i högre grad anser Centerpartiet.

I övrigt ser vi att regionen behöver bli tydligare kring sitt hållbarhetsarbete, vilket nedtonats under den här mandatperioden. Centerpartiet vill se ett cirkulärt, klimatanpassat och motståndskraftigt Östergötland som minskar utsläppen av växthusgaser enligt de nationella målen. Biogasen bidrar till många samhällsnyttor men underskattas fortfarande.

Hållbarhet handlar också om robusthet. Arbetet med att stärka Region Östergötlands förmåga att stå emot störningar i såväl vardag som i kris och i värsta fall krig fortsätter. Här ser vi fortsatta behov att minska sårbarheten, genom att bland annat se över drivmedelsmixen inom

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-04-22

kollektivtrafiken och att säkerställa att vårdpersonal känner till planer och övar, vilket Centerpartiet lyft i olika sammanhang. Det är även bra att regionen förstärkt sitt arbete mot välfärdsbrott. En annan viktig aspekt är livsmedelsproduktionen, där vi som region behöver stärka konkurrenskraften i det östgötska lantbruket både på kort och på lång sikt för att säkra tillgången till livsmedel, inte minst i kristider.

Dessa delar är frågor inom områden som Centerpartiet driver och har drivit länge. Slutligen vill vi understryka att årsredovisningen speglar nuvarande majoritets årsplan och prioriteringar. Mycket är sådant som vi också ser som viktiga satsningar. Om Centerpartiets budgetförslag för 2025 hade vunnit bifall hade prioriteringar och resursfördelning sett annorlunda ut, och ovanstående nämnda delar hade fått större avtryck i årsredovisningen.”

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för (MP) lämnar följande protokollsanteckning:

”Miljöpartiet ser att det är positivt att Region Östergötland redovisar en ekonomi i balans. Årets resultat om 855 miljoner kronor, jämfört med ett budgeterat nollresultat, visar att kostnadseffektivitet har varit i fokus och gett effekt. Samtidigt är det viktigt att de ekonomiska resultaten inte sker på bekostnad av arbetsmiljö, kompetensförsörjning, vårdkvalitet eller hållbarhet.

Miljöpartiet anser att arbetet med ledning och styrning behöver stärkas. Regionen har under året vidtagit flera insatser på området. Ett nytt arbetssätt för prioritering och resursfördelning har tagits fram. Dessa åtgärder är viktiga men inte tillräckliga. I vårt budgetförslag lade vi fram en rad uppdrag för ett mer strukturerat och långsiktigt arbete med bättre behovsstyrning, mer adekvat resursfördelning samt stärkt kompetensförsörjning och arbetsmiljö.

Det är tydligt att tillgängligheten till vård fortsatt är för låg. Regionen når inte upp till målvärdena inom flera centrala områden. I den nationella patientenkäten har dimensionen tillgänglighet försämrats sedan 2023 i jämförelse med övriga regioner. Även primärvården är fortsatt underdimensionerad, trots flera års bred politisk enighet om Nära vård som strategisk inriktning. Arbetet med att stärka primärvården måste intensifieras om den ska kunna fungera som navet i vården och den naturliga första ingången för patienterna. I vår budget för 2025 föreslog vi bland annat ett pilotuppdrag för att utveckla prioriteringsarbetet i primärvården, med syfte att analysera behoven och dimensionera vården därefter.

Vi ser också att utvecklingen mot en mer jämlik vård går för långsamt. Skillnader i hälsa och vård kvarstår. Könsuppdelad statistik visar att män genomgående är mer nöjda med vården än kvinnor, med särskilt stora skillnader inom kontinuitet och koordinering. Även i Hälso- och sjukvårdsbarometern framkommer att endast 61 procent av invånarna upplever att vården ges på lika villkor, där skillnaden mellan män och kvinnor är betydande. Samtidigt ökar den psykiska ohälsan i flera grupper, sjukskrivningarna för psykiska besvär ökar och personer med funktionsnedsättning eller psykisk sjukdom har fortsatt sämre livsvillkor än övrig befolkning. Att två tredjedelar av befolkningen dessutom har minst en ohälsosam levnadsvana understryker behovet av ett starkare hälsofrämjande och förebyggande arbete. I vår budget föreslog vi därför

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-04-22

riktade satsningar för att stärka det förebyggande arbetet, bland annat genom införande av levnadsvanemottagningar och genom att nå svåråtkomliga målgrupper via insatser som "Hälsan spelar roll". Vi lyfte även vikten av familjecentralernas roll och föreslog ett uppdrag att utöka antalet familjecentraler i länet.

Miljöpartiet ifrågasätter om målet om en hållbar organisation verkligen kan anses vara uppnått. Region Östergötlands målsättning är att vara klimat- och resurssmart, energieffektiv, fossiloberoende samt ställa om till cirkulära flöden till 2030. Klimatbokslutet våren 2025 visar att inköp och resursförbrukning står för drygt 60 procent av regionens totala klimatpåverkan, varav nästan hälften från förbrukningsartiklar. Här behöver takten avsevärt ökas, vilket inte har skett. Under 2025 skedde även ett trendbrott vad gäller regionens finansiella placeringar då koldioxidintensiteten för aktiefonder ökade efter flera år av minskning. Av 39 fonder hade 21 minskad koldioxidintensitet, medan 18 fonder ökade sin CO2e. Detta trots att regionens placeringsriktlinjer anger att finansiella placeringar ska vara hållbara.

Årsredovisningen visar dessutom att regionen ökade sina utsläpp under 2024 inom resor, transporter och fastighetsdrift. Arbetet med översyn och eventuell revidering av klimatfärdplanen försenades. Andelen lokalproducerade livsmedel har minskat, och det konstateras att inga ytterligare åtgärder har vidtagits under 2025 för att öka takten i energieffektivisering, vilket är avgörande för att nå målen 2030. Investeringstakten i nya, energieffektiva byggnader har minskat, och satsningar i befintligt byggnadsbestånd har fått stå tillbaka.

Hållbarhetsredovisningen innehåller flera positiva resultat som vi välkomnar. Regionens totala klimatpåverkan minskade med två procent under 2025 jämfört med 2024. Treårsbudgetens styrtal inom klimatområdet visar en trend åt rätt håll. Minskad användning av engångsartiklar, effektivare resursanvändning och minskad klimatpåverkan från inköp är framsteg. Dessa framgångar är dock resultatet av långsiktigt arbete och politiska strategier såsom klimatfärdplanen, hållbarhetsprogrammet, utfasning av engångsplast och placeringspolicy och som inleddes under tidigare mandatperioder. Miljöpartiet ser med oro på framtiden då vi fortfarande står inför betydande utmaningar och takten i omställningen har avstannat. Om utsläppsminskningarna fortsätter i samma takt som idag kommer Region Östergötland att nå klimatneutralitet först om 95 år. Målet om 2-procent egenproducerad el till 2030 ser ut att bli svårt att uppnå. För att nå etappmålet om 30 procent minskning från 1990 krävs en årlig minskningstakt på 22 procent mellan 2025 och 2030, och därefter nio procent mellan 2030 och 2045. "

"Miljöpartiet ser att det är positivt att Region Östergötland redovisar en ekonomi i balans. Årets resultat om 855 miljoner kronor, jämfört med ett budgeterat nollresultat, visar att kostnadseffektivitet har varit i fokus och gett effekt. Samtidigt är det avgörande att dessa ekonomiska resultat inte sker på bekostnad av vårdens kvalitet, tillgänglighet och jämlikhet. Det är tydligt att tillgängligheten till vård fortsatt är för låg. Regionen når inte upp till målvärdena inom flera centrala områden. Även i den nationella patientenkäten har dimensionen tillgänglighet försämrats sedan 2023 i jämförelse med övriga regioner. Tillgängligheten i primärvården har försämrats efter sommaren, särskilt vad gäller medicinsk bedömning, och inom

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-04-22

rehabiliteringsområdet kvarstår betydande utmaningar trots tillfälliga satsningar. Inom den specialiserade somatiska vården fick i genomsnitt endast 77 procent av patienterna sitt återbesök inom medicinskt måldatum, med stora variationer mellan verksamheter.

Sammantaget visar detta på ett system som har svårt att möta patienternas behov i tid.

Vi konstaterar att primärvården fortsatt är underdimensionerad, trots flera års bred politisk enighet om Nära vård som strategisk inriktning. När resurser inte följer med dit behoven är som störst försvagas vårdsystemets förmåga till helhetssyn, kontinuitet och tidiga insatser. Arbetet med att stärka primärvården måste därför intensifieras om den ska kunna fungera som navet i vården och den naturliga första ingången för patienterna. I vår budget för 2025 föreslog vi bland annat ett pilotuppdrag för att utveckla prioriteringsarbetet i primärvården, med syfte att analysera behoven och dimensionera vården därefter.

Vårdplatsbristen är fortsatt ett allvarligt problem. Region Östergötland har för få disponibla vårdplatser i förhållande till befolkningen, vilket bidrar till en hög andel utlokaliserade patienter och att många blir kvar länge på akutmottagningar i väntan på vårdplats. Beläggingsgraden inom vuxen somatisk vård uppgår till 96 procent, långt över Socialstyrelsens rekommenderade nivå på 85 procent. Detta innebär en ökad risk för vårdskador och en pressad arbetsmiljö för personalen. Att återinläggningar fortsatt är ett stort problem visar dessutom att samordningen i vårdkedjan inte fungerar tillräckligt väl, där många äldre patienter riskerar att falla mellan stolarna.

Vi ser också att utvecklingen mot en mer jämlik vård går för långsamt. Skillnader i hälsa och vård kvarstår och är i vissa fall tydliga. Könsuppdelad statistik visar att män genomgående är mer nöjda med vården än kvinnor, med särskilt stora skillnader inom kontinuitet och koordinering. Även i Hälso- och sjukvårdsbarometern framkommer att endast 61 procent av invånarna upplever att vården ges på lika villkor, där skillnaden mellan män och kvinnor är betydande. Samtidigt ökar den psykiska ohälsan i flera grupper, sjukskrivningarna för psykiska besvär ökar och personer med funktionsnedsättning eller psykisk sjukdom har fortsatt sämre livsvillkor än övriga befolkningen. Att två tredjedelar av befolkningen dessutom har minst en ohälsosam levnadsvana understryker behovet av ett starkare hälsofrämjande och förebyggande arbete. I vår budget föreslog vi därför riktade satsningar för att stärka det förebyggande arbetet, bland annat genom införande av levnadsvanemottagningar och genom att nå svåråtkomliga målgrupper via insatser som "Hälsan spelar roll". Vi lyfte även vikten av familjecentralernas roll och föreslog ett uppdrag att utöka antalet familjecentraler i länet.

När det gäller den digitala utvecklingen ser vi att den digitala utomlänsvården fortsatt tar betydande resurser eftersom regionen inte fullt ut lyckas möta patienternas behov med egna digitala lösningar. Här krävs ett mer strategiskt arbete för att utveckla tillgängliga, effektiva och sammanhållna digitala vårdtjänster inom den egna verksamheten.

Samtidigt vill vi lyfta vissa positiva utvecklingssteg. Den samverkansstruktur för barn och unga som påbörjats är mycket välkommen, då behovet av stärkt samarbete mellan region och kommun kring barn och ungas hälsa har varit stort under lång tid. Vi ser även positivt på en ökad samverkan med civilsamhället, vilket är en viktig del i att skapa ett mer inkluderande och hälsofrämjande samhälle."

Justering

--	--

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för (V) lämnar följande protokollsanteckning:

”Att Region Östergötland för 2025 kan redovisa en budget i balans är i sig positivt. Men det är samtidigt nödvändigt att påpeka att priset för detta resultat har varit högt. Vi i Vänsterpartiet har flertalet gånger ifrågasatt de åtgärder som tillämpats inte minst varslen av medarbetare som fått betydande konsekvenser för verksamheterna under 2025.

Med Vänsterpartiets politik och budgetförslag hade situationen sett annorlunda ut. Fler medarbetare hade kunnat gå till sitt arbete, belastningen hade blivit mer rimlig för de som finns kvar och fler patienter hade fått den vård och behandling de har rätt till. I stället har en redan pressad personalstyrka tvingats hantera detta, något som varken gynnar arbetsmiljön eller vårdens kvalitet.

Köerna inom både somatisk och psykiatrisk vård är fortsatt oacceptabelt långa. Vänsterpartiet anser att den egna verksamheten måste prioriteras avsevärt högre än i dag för att bygga en robust, hållbar och attraktiv organisation. I nuläget är många verksamheter hårt ansatta, vilket knappast kan betraktas som ett gott omdöme för en av Östergötlands största arbetsgivare. En region som vill behålla och rekrytera kompetens kan inte fortsätta på det här sättet.

Vänsterpartiet har inget annat förslag till beslut gällande årsredovisningen. Men det måste ändå tydligt markeras att med ett annat politiskt ledarskap i regionen, och en annan regering nationellt, hade förutsättningarna för Östergötlands invånare år 2025 varit avsevärt bättre. ”

Justering

--	--

§40

Årsredovisning 2025 för Samverkansnämnden för Sydöstra sjukvårdsregionen

Dnr: RÖ 2026/2965

Regionfullmäktiges beslut

1. att godkänna årsredovisning för 2025 för Samverkansnämnden för Sydöstra sjukvårdsregionen.

Regionledningskontorets förslag till beslut

1. att godkänna årsredovisning för 2025 för Samverkansnämnden för Sydöstra sjukvårdsregionen.

Förslag till beslut på sammanträdet

Fredrik Sjöstrand (M) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordförande finner att det bara finns ett förslag till beslut, regionstyrelsens förslag, yrkat på av Fredrik Sjöstrand (M).

Ordförande ställer förslaget under prövning och finner att det bifalles.

Beskrivning av ärendet

Årsredovisning för Samverkansnämnden för Sydöstra sjukvårdsregionen för verksamhetsåret 2025 har upprättats, och redovisas i bilaga.

I årsredovisningen redovisas uppföljning av nämndens verksamhet samt aktiviteter och resultat inom Samverkansavtal för Sydöstra sjukvårdsregionen under 2025.

Samverkansnämnden beslutade vid sammanträde 2026-03-20 att godkänna årsredovisning för 2025.

Justering

--	--

§41

Årsrapport 2025 Patientnämnden i Östergötland

Dnr: RÖ 2026/600

Regionfullmäktiges beslut

1. att godkänna Patientnämndens årsrapport 2025

Regionledningskontorets förslag till beslut

1. att godkänna Patientnämndens årsrapport 2025

Förslag till beslut på sammanträdet

Viola Ingvarsson (M) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordförande finner att det bara finns ett förslag till beslut, regionstyrelsens förslag, yrkat på av Viola Ingvarsson (M).

Ordförande ställer förslaget under prövning och finner att det bifalles.

Beskrivning av ärendet

Årsrapporten beskriver verksamheten under året och ger exempel på patientberättelser och frågeställningar. Under 2025 registrerades 2133 synpunkter och klagomålsärenden till Patientnämnden vilket är en ökning med 343 ärenden i jämförelse med 2024 då antalet var 1790.

Vård och behandling som orsak utgjorde 46%, av ärendena och är fortsatt det huvudproblem som de flesta av inkommande ärenden berör. Därefter ses i fallande skala kommunikation 19% och tillgänglighet 11%.

Generellt ses en ökning i antalet ärenden i jmf mellan åren 2024 och 2025 under nästan alla delproblem. Information och intyg är nya 2025 bland de 10 delproblem som har flest ärenden. De största ökningarna mellan åren 2024 och 2025 ses under delproblem behandling, undersökning/bedömning bemötande och information.

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-04-22

Det centrum som har flest antal ärenden är Primärvårdscentrum men det är också det centrum som flest patienter haft kontakt med, vilket innebär att i relation med antalet vårdkontakter så är andelen ärenden bland de lägsta 0,22%. Högst andel ärenden har Psykiatricentrum med 0,75% följt av sinnescentrum med 0.36%.

Patientnämnden har under 2025 tagit fram två, av nämnden beslutade, analysrapporter; Felaktig, försenad och utebliven diagnos och Vårdgivarnas svar samt en PAN/IVO gemensam rapport om Förlossningsvård. Sammanställning återfinns i Årsrapporten samt även planerade analysrapporter för 2026-20.

Justering

--	--

§42

Revisionsberättelse 2025

Dnr: RÖ 2026/4167

De närvarande som var ledamöter av/eller ersättare i regionstyrelsen eller övriga nämnder 2024, deltar inte i beslutet om ansvarsfrihet i de delar det gäller dem själva.

Regionfullmäktiges beslut

1. att patientnämnden och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet,
2. att samverkansnämnden för sydöstra sjukvårdsregionen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet,
3. att trafik- och samhällsplaneringsnämnden och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet,
4. att regionutvecklingsnämnden och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet,
5. att hälso- och sjukvårdsnämnden och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet, samt
6. att regionstyrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Revisorernas förslag till beslut

Revisorerna tillstyrker i revisionsberättelsen för år 2025 att, patientnämnden och dess ledamöter, samverkansnämnden för sydöstra sjukvårdsregionen och dess ledamöter, hälso- och sjukvårdsnämnden och dess ledamöter, trafik- och samhällsplaneringsnämnden och dess ledamöter, regionutvecklingsnämnden och dess ledamöter, samt regionstyrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Beslutsgång

Ordförande föreslår följande beslutsgång:

Revisionens förslag provas nämnd för nämnd.

Propositionsordningen godkänns.

Ordföranden ställer förslaget att patientnämnden och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet under prövning och finner att förslaget bifalles.

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-04-22

Ordföranden ställer förslaget att samverkansnämnden för sydöstra sjukvårdsregionen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet under prövning och finner att förslaget bifalles.

Ordföranden ställer förslaget att trafik- och samhällsplaneringsnämnden och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet under prövning och finner att förslaget bifalles.

Ordföranden ställer förslaget att regionutvecklingsnämnden och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet under prövning och finner att förslaget bifalles.

Ordföranden ställer förslaget att hälso- och sjukvårdsnämnden och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet under prövning och finner att förslaget bifalles.

Ordföranden ställer förslaget att regionstyrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet under prövning och finner att förslaget bifalles.

Beskrivning av ärendet

Region Östergötlands revisorer har inkommit med revisionsberättelse för år 2025 daterad den 14 april 2026. Revisionens ordförande Gunnel Öman Genneback föredrar revisionsberättelsen för år 2025 och informerar om genomförda revisionsprojekt under 2025. Revisorerna tillstyrker i revisionsberättelsen för år 2025 att, patientnämnden och dess ledamöter, samverkansnämnden för sydöstra sjukvårdsregionen och dess ledamöter, hälso- och sjukvårdsnämnden och dess ledamöter, trafik- och samhällsplaneringsnämnden och dess ledamöter, regionutvecklingsnämnden och dess ledamöter, samt regionstyrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Justering

--	--

§43

Årsredovisning Skandionkliniken KAS 2025

Dnr: RÖ 2026/3298

Regionfullmäktiges beslut

1. att godkänna årsredovisningen för 2025

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut från Kommunalförbundet Skandionkliniken samt dess revisorer och ställer det under prövning. Ordförande finner att förslaget bifalles.

Beskrivning av ärendet

Kommunalförbundet Skandionkliniken har inkommit med Årsredovisning för 2025 samt revisionsberättelse för 2025 i skrivelse daterad 2026-03-12 av missivet framgår förslag att godkänna årsredovisningen för 2025.

Inlägg

Lena Micko (S) gör inlägg.

Justering

--	--

§44

Årsredovisning Skandionkliniken KAS 2025

Regionfullmäktiges beslut

1. att bevilja ansvarsfrihet för direktionen och dess enskilda ledamöter för verksamhetsåret 2025.

Jäv

Lena Micko (S) och Marie Morell (M) anmäler jäv och deltar inte i beslutet av ärendet.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut från Kommunalförbundet Skandionkliniken samt dess revisorer och ställer det under prövning. Ordförande finner att förslaget bifalles.

Beskrivning av ärendet

Revisorerna för Skandionkliniken tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

[Skriv här]

§45

Revisionsberättelse 2025 Samordningsförbundet östra

Dnr: RÖ 2026/4151

Regionfullmäktiges beslut

1. att styrelsen och dess ledamöter i Samordningsförbundet Centrala Östergötland beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret.

Jäv

Birre Waern (KD) och Birgitta Wessman Thyrrson (S) anmäler jäv och deltar inte i beslutet.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut, från Samordningsförbundet Centrala Östergötland samt dess revisorer, och ställer det under prövning. Ordförande finner att förslaget Bifalles.

Beskrivning av ärendet

Samordningsförbundet Centrala Östergötland har inkommit med Revisionsberättelse för år 2025. Förbundets revisorer har granskat årsredovisning, räkenskaper och förvaltning. Förbundets revisorer föreslår regionfullmäktige besluta att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025.

Inlägg

Annicki Oscarsson (KD) gör inlägg.

Justering

--	--

§46

Revidering av regional överenskommelse om samverkan mellan Region Östergötland, Länsstyrelsen Östergötland och idéburen sektor i Östergötland

Dnr: RÖ 2026/1808

Regionfullmäktiges beslut

1. att tillstyrka regionfullmäktige besluta att anta Regional överenskommelse om samverkan mellan Region Östergötland, Länsstyrelsen Östergötland och idéburen sektor i Östergötland.

Regionledningskontorets förslag till beslut

1. att tillstyrka regionfullmäktige besluta att anta Regional överenskommelse om samverkan mellan Region Östergötland, Länsstyrelsen Östergötland och idéburen sektor i Östergötland.

Förslag till beslut på sammanträdet

Anders Eksmo (KD) yrkar bifall till Regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut, och ställer det under prövning. Ordförande finner att förslaget Bifalles.

Beskrivning av ärendet

Regionfullmäktige beslutade 2018 att ställa sig bakom Regional överenskommelse om samverkan mellan Region Östergötland och idéburen sektor i Östergötland (RÖ2017-193). Syftet var att skapa en strukturerad och långsiktig plattform för dialog och samverkan mellan Region Östergötland och den idéburna sektorn, med målsättningen att stärka demokrati och inkludering av idéburna organisationer och tillsammans hitta lösningar på samhällsutmaningar. Beslutet innebar att dåvarande beredning för folkhälsa skulle utgöra den politiska samverkansarenan mellan Region Östergötland och idéburen sektor, mot bakgrund av att beredningen hade representanter från regionens alla nämnder. Idag utgör beredningen för hållbarhet och hälsa den politiska samverkansarenan, vars ledamöter primärt ingår i regionstyrelsen. Under 2025 har en revideringsprocess genomförts med anledning av att ansluta Länsstyrelsen Östergötland som en tredje part i överenskommelsen. Revideringen har genomförts av överenskommelsens arbetsgrupp med representanter från Region Östergötland,

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-04-22

Länsstyrelsen Östergötland och idéburen sektor. Arbetet har omfattat dialogmöten, textredigering och ett extra möte för överenskommelsens samtliga medlemmar. Den reviderade versionen innehåller förtydliganden kring överenskommelsens parter, syfte, inriktning och nivåer av samverkan. Dokumentet har även förkortats och förenklats enligt principer för klarspråk.

Justering

--	--

§47

Svar på revisionsrapport Intern kontroll avseende rekrytering inhyrning och anställdas bisysslor

Dnr: RÖ 2025/2214

Regionfullmäktiges beslut

1. att lägga revisionsrapporten till handlingarna.

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. att lägga revisionsrapporten till handlingarna.

Förslag till beslut på sammanträdet

Kaisa Karro (S) lämnar följande tilläggsyrkande:

” Revisionsrapporten visar tydligt att Regionstyrelsen inte har tillräcklig intern kontroll gällande bisysslor. Skarp kritik riktas mot den bristande kontrollen. På revisionsfrågan huruvida Regionstyrelsen har kännedom/kontroll om i vilken utsträckning som bisysslor förekommer bland de anställda, blir svaret ett rakt nej. Detta styrks av att det inte funnits någon information om bisysslorna i över hälften av de stickprov som genomförts. Vi socialdemokrater ser på detta med stort allvar.

Sedan tidigare har vi påtalat riskerna med oreglerade bisysslor inom hälso- och sjukvården. När medarbetare tar på sig uppdrag vid sidan av sin anställning riskerar både juridiska och arbetsmiljömässiga problem att uppstå. Jäv, konkurrens med egna arbetsplatsen, välfärds kriminalitet och inte minst risken för bristande återhämtning kan innebära risker både för den anställda och för patientsäkerheten. Region Östergötland har, som arbetsgivare, ett stort ansvar att pröva och begränsa bisysslor vid behov. Framkommer misstanke om brott ska detta skyndsamt hanteras och, när så är påkallat, polisanmälas.

På en systemnivå kan bristande kontroll över bisysslor också skapa utrymme för oegentligheter och i förlängningen välfärds kriminalitet. Om regionen saknar överblick över engagemang och ekonomiska intressen riskerar förtroendet för verksamheten att skadas. Det är därför en fråga om styrning och tillit - inte enbart en personaladministrativ rutin. Regionen ska vara medarbetarens huvuduppdrag och en generell minskning av antalet bisysslor är önskvärd.

Med den bakgrunden blir Regionledningens svar otillräckligt. Att skärpa rutinerna något räcker inte som åtgärd. Särskilt inte när det framgår av rapporten att rutinerna inte efterlevs i tillräckligt hög utsträckning. Problemet behöver tas på större allvar.

Justering

--	--

Därför yrkar vi:

Att uppdra åt Regionstyrelsen att genomföra en samlad kartläggning och riskanalys av förekomsten av bisysslor bland regionens anställda.

Att återrapportering av kartläggningen och riskanalysen sker till regionstyrelsen inklusive förslag på åtgärder för att stärka styrningen, minska riskerna samt att säkerställa en rättssäker hantering av bisysslor samt minska antalet bisysslor i Region Östergötland.”.

Marie Morell (M) yrkar avslag på Kaisa Karros (S) tilläggsyrkande.

Emil Broberg (V) yrkar bifall till Kaisa Karros (S) tilläggsyrkande.

Beslutsgång

Ordförande föreslår följande beslutsgång:

Först ställs regionstyrelsens förslag om att lägga revisionsrapporten till handlingarna under prövning.

Därefter ställs Kaisa Karros (S) med fleras förslag under prövning.

Beslutsgången godkänns.

Regionstyrelsens förslag att lägga revisionsrapporten till handlingarna prövas och förslaget vinner bifall.

Kaisa Karros (S) med fleras förslag att lägga revisionsrapporten till handlingarna prövas och förslaget avslås.

Reservationer

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för (S) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för (V) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Beskrivning av ärendet

Regionledningskontoret menar att det som revisionen lyfter fram som brister kringhanteringen av bisysslor till stora delar redan finns reglerade i beslutade riktlinjer och rutiner.

Regionledningskontoret delar dock revisionsrapportens slutsatser i den delen att det finns behov av vissa förtydliganden och en bättre kontroll av efterlevnaden. Riktlinjer och rutiner har därför

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-04-22

setts över och tydliggjorts. Regionledningskontoret anser att åtgärderna är tillräckliga för att uppfylla lagens krav.

Justering

--	--

§48

Revisionsrapport bedömning av delårsrapport 2025

Dnr: RÖ 2025/10104

Regionfullmäktiges beslut

1. att lägga revisionsrapporten till handlingarna.

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. att lägga revisionsrapporten till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Regionens revisorer har gett PwC i uppdrag att granska regionens delårsrapport 2025.

Revisorernas samlade bedömning är:

- Delårsbokslutet lämnar i allt väsentligt upplysningar om verksamhetens resultat och den ekonomiska ställningen. Delårsbokslutet kan fastställas.
- Resultatet i delårsrapporten är i huvudsak förenligt med fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning.
- Verksamhetsresultaten är delvis förenliga med fullmäktiges verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning.
- Balanskravet kommer uppfyllas för år 2025 enligt årsprognosen. Kvarvarande balanskravsunderskottet från 2024 behöver återställas under kommande år.

Revisorerna konstaterar också att de omfattande åtgärder som vidtagits i omställningsarbetet har gett effekt. För att säkerställa en långsiktigt hållbar verksamhet är det viktigt med fortsatt fokus på ekonomi och verksamhetsresultat.

Regionledningskontorets kommentar

Regionledningskontoret instämmer i revisorernas bedömning. När det gäller verksamhetsresultaten har flera framsteg tagits och även om verksamheten fortsatt till del påverkats efter omställningsarbetet har grunduppdraget kunnat genomföras och även flera utvecklingsinsatser kunnat fortgå med positiva resultat. Regionledningskontoret instämmer också i att omställningen har gett ekonomisk effekt och att det är av hög vikt att fortsätta arbeta med kostnadseffektivitet och kostnadskontroll. Med fokus på grunduppdraget, långsiktighet samt genom regionens fokus på kvalitet, utveckling och förbättring läggs grunder för att fortsätta arbetet med goda verksamhetsresultat och fokus på invånarnas behov.

Justering

--	--

§49

Antagande av OPF-KR 26 (omställningsstöd och pension för förtroendevalda)

Dnr: RÖ 2026/1835

Regionfullmäktiges beslut

1. att anta bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26) med tillhörande bilagor, samt
2. att OPF-KR 26 ska gälla fr o m 2027-01-01.

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. att anta bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26) med tillhörande bilagor, samt
2. att OPF-KR 26 ska gälla fr o m 2027-01-01.

Beskrivning av ärendet

Sedan 2014 benämns SKRs rekommenderade regelverk avseende pensionsbestämmelser m.m. för förtroendevalda OPF - omställningsstöd och pension för förtroendevalda. OPF är utformat för att tillämpas på förtroendevalda som tillträder ett eller flera uppdrag för första gången efter valet 2014 eller senare. Nuvarande benämning på regelverket är OPF-KR 25, vilket antogs av regionfullmäktige 2025-04-24. OPF-KR 26 är utformat med utgångspunkt att ett förtroendeuppdrag inom kommuner och regioner utgör en viktig del av den demokratiska strukturen och därför kräver särskilda villkor anpassade för uppdraget. En bärande princip är att bestämmelserna ska underlätta och möjliggöra för förtroendevald att förena arbetsliv och uppdrag och har därmed i möjligaste mån anpassats till de pensions- och omställningsavtal som gäller för anställda inom kommuner, regioner och kommunalförbund. Sveriges Kommuner och Regioners styrelse antog den 19 december 2025 förslag till nya bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd till förtroendevalda (OPF-KR) för att kunna tillämpas på förtroendevalda som tillträder ett (eller flera) uppdrag efter valet 2026 eller senare. Det nya regelverket benämns OPF-KR 26 och ersätter samtliga tidigare regelverk OPF-KR 25, OPF-KL 18 och OPF-KL 14. Sammanfattning av huvudsakliga förändringar i OPF KR 26 Ekonomiskt omställningsstöd: -Samordning sker redan första året (tidigare samordningsfritt första året). - Ett prisbasbelopp per år – motsvarande en tolfedels prisbasbelopp per månad – undantas från samordning, även vid förlängt ekonomiskt omställningsstöd. -Möjlighet att inte betala ut

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-04-22

omställningsstöd vid lagakraftvunnen fängelsedom om minst 2 år. Ålderspension: -Möjlighet att ta ut pensionen under 10 år (tidigare livsvarigt uttag). -Tidigaste uttagstidpunkt följer allmän pension minus 2 år, vilket innebär från 62 år (tidigare 64 år). -Pensionen betalas ut automatiskt om ingen ansökan inkommit vid gällande LAS ålder+12 månader. Familjeskydd och efterlevanderegler: -Endast ett familjeskydd kan betalas ut, även om den förtroendevalde haft flera uppdrag. -Sambobegreppet förtydligas. -För efterlevandeskydd gäller sambolagen (2003:376). Kvalifikationstid: -Uppdragstid hos annan uppdragsgivare kan räknas in i kvalifikationstiden för både ekonomiskt omställningsstöd och förlängt omställningsstöd – under vissa förutsättningar. För att ändringarna ska äga giltighet krävs ett lokalt antagande av dessa.

Justering

--	--

§50

Bolagsstyrningsrapport för regionägda bolag 2025

Dnr: RÖ 2025/641

Regionfullmäktiges beslut

1. att godkänna redovisningen av uppsiktsplikten för regionägda bolag 2025

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. att godkänna redovisningen av uppsiktsplikten för regionägda bolag 2025

Beslutsgång

Ordförande finner att det endast finns ett förslag till beslut.

Ordförande ställer förslaget under prövning och finner att det vinner bifall.

Beskrivning av ärendet

Regionstyrelsen ska enligt kommunallagen utöva uppsikt över de regionägda bolagen på samma sätt som styrelsen har tillsyn över den verksamhet som bedrivs inom den egna organisationen. Uppsiktsplikten innebär att regionstyrelsen ska hålla sig informerad om bolagens verksamhet och hur bolagens förhåller sig till gällande styrdokument och lagstiftning. Regionstyrelsen ska även för varje bolag i årliga beslut, bedöma om den verksamhet som bolaget bedrivit under året varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Regionstyrelsens beslut om sin bedömning av bolagens verksamhet

I sitt årliga beslut ska regionstyrelsen för varje bolag bedöma om den verksamhet som bolaget bedrivit under året varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Under år 2025 har regionen begärt bolagsstyrningsrapport från AB Östgötatrafiken, TvNo Textilservice AB, Scenkonst Öst AB och AB Kinda Kanal.

Bedömningen av bolagen utifrån uppsiktsplikten

Regionledningskontoret bedömer att ovan nämnda granskade bolag i huvudsak uppfyller de krav som aktiebolagslagen och kommunallagen ställer upp för kommunala bolag. Bolagen följer det kommunala ändamål, samt bedriver verksamheten inom de kommunala befogenheter som regionfullmäktige givet respektive bolag och dess verksamhet. Bolagen följer sina ägardirektiv.

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-04-22

Bedömningen grundas i första hand på bolagsstyrningsrapporter samt de bolags-dialoger regionstyrelsens presidium genomfört med ett urval av koncernbolagen under året; Östgötatrafiken och Scenkonst Öst. Övriga ägare har bjudits in att delta till dialogerna inklusive förberedelser. Därutöver har AB Kinda Kanal bjudit in till ägardialoger.

Justering

--	--

§51

**Revisionsskrivelse med yttrande Granskning av årsredovisning 2025
Region Östergötland**

Dnr: RÖ 2026/4155

Regionfullmäktiges beslut

På ordförandens förslag beslutar Regionfullmäktige:

1. att överlämna revisionsrapporten till regionstyrelsen för beredande av svar.

Beskrivning av ärendet

Revisorerna har lämnat in revisionsrapporten "Bedömning av delårsrapport 2025". Gunnel Öman Gennebäck presenterar rapporten.

Justering

--	--

§52

**Svar på revisionsrapport Granskning av god ekonomisk hushållning
2025**

Dnr: RÖ 2026/4153

Regionfullmäktiges beslut

På ordförandens förslag beslutar Regionfullmäktige:

1. att överlämna revisionsrapporten till regionstyrelsen för beredande av svar.

Beskrivning av ärendet

Revisorerna har lämnat in revisionsrapporten ” Bedömning av delårsrapport 2025”. Gunnel Öman Gennebäck presenterar rapporten.

Justering

--	--

§53

Revisionsrapport Granskning av styrning utifrån vårdbehov

Dnr: RÖ 2026/4156

Regionfullmäktiges beslut

På ordförandens förslag beslutar Regionfullmäktige:

1. att överlämna revisionsrapporten till regionstyrelsen för beredande av svar.

Beskrivning av ärendet

Revisorerna har lämnat in revisionsrapporten ” Bedömning av delårsrapport 2025”. Tommy Bror presenterar rapporten.

Justering

--	--

§54

Motion Inför en primärvårdsprincip för att säkra resurser till primärvården

Dnr: RÖ 2025/10195

Regionfullmäktiges beslut

1. att avslå motionen

Regionledningskontorets förslag till beslut

1. att avslå motionen

Förslag till beslut på sammanträdet

Kerstin Sjöberg (C), Julie Tran (C), Richard Kullberg (C) och Jenny Elander Ek (C) yrkar bifall till motionen.

Marie Morell (M) och Fredrik Sjöstrand (M) yrkar avslag till motionen.

Beslutsgång

Ordförande föreslår följande beslutsgång:

Kerstin Sjöbergs (C) med fleras förslag prövas mot Marie Morells (M) och Fredrik Sjöstrands (M) förslag.

Förslaget till beslutsgång godkänns.

Ordföranden ställer Kerstin Sjöbergs (C) med fleras förslag mot Marie Morells (M) och Fredrik Sjöstrands (M) förslag och finner att Marie Morells (M) och Fredrik Sjöstrands (M) förslag vinner bifall.

Reservationer

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för (C) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Beskrivning av ärendet

Motionären föreslår att Region Östergötland ska införa en så kallad primärvårdsprincip i syfte att säkerställa att en större andel av vårdens resurser tillförs primärvården. Primärvården har en central roll i hälso- och sjukvårdssystemet. Region Östergötland delar uppfattningen att

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-04-22

primärvården behöver stärkas och att dess uppdrag är viktigt för att skapa en mer tillgänglig och sammanhållen vård. Regionens övergripande inriktning är också att successivt stärka primärvården, både genom resurstilldelning och genom utveckling av uppdraget. Motionen hänvisar till att primärvården endast erhåller 18 procent av vårbudgeten. Den siffran avser dock enbart vårdval primärvård. Under senare tid har regionen därför tagit fram ett mer heltäckande mått där även primärvårdscentrums övergripande ersättning samt reserverade medel för ST-läkare inkluderas. Detta ger en mer rättvisande bild av de resurser som tillförs primärvården. Det är samtidigt riktigt att satsningar inom sjukhusvården påverkar fördelningen av resurser inom hälso- och sjukvården. Samtidigt måste resursfördelningen göras utifrån en helhetsbedömning av vårdens behov. En strikt princip där resurser automatiskt styrs enligt en fast modell riskerar att begränsa regionens möjligheter att göra nödvändiga prioriteringar mellan olika delar av vården. Det är också viktigt att beakta att den nationella definitionen av primärvård omfattar fler verksamheter än vad som ingår i de siffror som motionen hänvisar till, exempelvis mödrahälsovård och rehabilitering. Dessa verksamheter bidrar också till den samlade primärvården. Region Östergötland arbetar redan med att stärka primärvårdens roll i vårdsystemet. Den ambitionen delas således av regionen, men bedömningen är att detta bör ske genom politiska prioriteringar i budget och planeringsprocesser snarare än genom införandet av en särskild primärvårdsprincip. Med hänsyn till ovanstående föreslås Regionfullmäktige besluta att avslå motionen.

Justering

--	--

§55

Motion Krav på ansvar för att utbilda framtidens byggnadsarbetare

Dnr: RÖ 2025/10068

Regionfullmäktiges beslut

1. att anse motionen besvarad

Regionledningskontorets förslag till beslut

1. att anse motionen besvarad

Förslag till beslut på sammanträdet

Eva Edgren Vikmång (S) och Göran Fältgren (S) yrkar bifall till motionen.

Torbjörn Nibelius (KD) och Gun Inger Andersson (L) yrkar bifall till Regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordförande föreslår följande beslutsgång:

Eva Edgren Vikmångs (S) och Göran Fältgrens (S) förslag prövas mot Torbjörn Nibelius (KD) och Gun Inger Andersson (L) förslag.

Förslaget till beslutsgång godkänns.

Eva Edgren Vikmångs (S) och Göran Fältgrens (S) förslag mot Torbjörn Nibelius (KD) och Gun Inger Anderssons (L) förslag och finner att Torbjörn Nibelius (KD) och Gun Inger Anderssons (L) förslag vinner bifall.

Reservationer

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för (S) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Beskrivning av ärendet

Motionären lyfter en reell och viktig utmaning. Byggbranschen i Östergötland står inför betydande kompetensförsörjningsproblem, där en kombination av hög arbetslöshet, stora pensionsavgångar och svårigheter att få ut elever i lärlingssystemet riskerar att förvärra situationen ytterligare. Uppgifterna om att endast 35 lärlingar fanns registrerade 2024, samtidigt som omkring 270 elever årligen avslutar byggutbildning, illustrerar tydligt problemets omfattning. Det är därför rimligt att regionen, inom ramen för sitt ansvar, bidrar till att förbättra

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-04-22

förutsättningarna för kompetensförsörjning. Samtidigt måste detta göras på ett sätt som värnar fungerande upphandlingar, konkurrensneutralitet och effektiv användning av skattemedel. Region Östergötland har redan idag har ramavtal för entreprenader med fastlagda villkor fram till 2028. Att i efterhand införa generella och långtgående krav i dessa avtal är inte möjligt utan risk för rättsliga och ekonomiska konsekvenser. Däremot finns möjlighet att ställa krav på lärlingsinsatser i större, separat upphandlade projekt över 300 miljoner kronor, där upphandlingarna kan anpassas utifrån projektets förutsättningar. Ett generellt kvotkrav om tio procent lärlingstimmar i samtliga entreprenader riskerar att bli alltför trubbigt. Byggprojekt skiljer sig kraftigt åt i komplexitet, tidsram och kompetensbehov. Ett sådant krav kan i vissa fall leda till ökade kostnader, minskad konkurrens eller att mindre aktörer får svårare att delta i upphandlingar. Det finns också en risk att fokus flyttas från kvalitet och genomförande till formell uppfyllnad av kvoter. En mer ändamålsenlig väg framåt är att arbeta med riktade och flexibla krav i de upphandlingar där det är relevant och proportionerligt, samt att utveckla dialogen med branschen. Det är också positivt att frågan kan prövas i samband med framtagandet av nya ramavtal under 2027, där eventuella krav kan utformas på ett mer genomtänkt och långsiktigt hållbart sätt. Regionens roll bör i första hand vara att skapa goda förutsättningar för arbetsmarknaden, inte att detaljstyra den. Kompetensförsörjning är ytterst ett gemensamt ansvar mellan utbildningssystem, näringsliv och arbetsmarknadens parter. Regionen kan bidra, men bör göra det med respekt för marknadens funktionssätt och upphandlingens grundprinciper. Med hänsyn till ovanstående föreslås Regionfullmäktige besluta att anse motionen besvarad.

Justering

--	--

§56

Motion Taklyftar på sjukhustoaletterna - för en värdig vård

Dnr: RÖ 2025/9902

Regionfullmäktiges beslut

1. att anse motionen besvarad

Regionledningskontorets förslag till beslut

1. att anse motionen besvarad

Förslag till beslut på sammanträdet

Tobias Holmberg (V) yrkar bifall till motionen

Annicki Oscarsson (KD) yrkar bifall till Regionstyrelsens förslag

Beslutsgång

Ordförande föreslår följande beslutsgång:

Tobias Holmbergs (V) förslag provas mot Annicki Oscarssons (KD) förslag.

Förslaget till beslutsgång godkänns.

Tobias Holmbergs (V) förslag mot Annicki Oscarssons (KD) förslag och finner att Annicki Oscarssons (KD) förslag vinner bifall.

Inlägg

Björn Asserhed (L) gör inlägg

Reservationer

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för (V) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Beskrivning av ärendet

Motionären föreslår att Region Östergötland ska utrusta toaletterna på de två nyrenoverade sjukhusen med taklyftar samt ta fram riktlinjer för att säkerställa tillgänglighet för patienter vid ny- och ombyggnationer av vårdlokaler. Ur tillgänglighetssynpunkt finns det i dag inga lagkrav på att taklyft generellt ska finnas på toaletter. Inom Region Östergötland finns i stället taklyftar i utvalda vårdrum, utifrån verksamheternas behov. Det finns också förberedelser för att kunna utöka

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-04-22

antalet taklyftar på fler vårdavdelningar, vilket ger flexibilitet över tid. En taklyft är inte avsedd att användas självständigt av patienten, utan kräver assistans av vårdpersonal. Verksamheten bedömer att det är säkrare, både för patienten och för personalens ergonomi, att lyft utförs i det större vådrummet än i den mindre toaletten. Dagens enpatientrum säkerställer patientens integritet även när lyftet utförs i vådrummet. På Vrinnevisjukhuset utrustas nya och ombyggda toaletter i anslutning till vådrum med höj- och sänkbara toalettstolar. Det underlättar för patienter som har viss bibehållen rörlighet att i större utsträckning klara toalettbesök på egen hand. Att förse varje toalett med taklyft skulle kräva större toalettutrymmen. Det skulle samtidigt kunna medföra nackdelar för andra patientgrupper. Utöver gällande lagar, regler och förordningar har Region Östergötland också tagit fram egna riktlinjer för hur regionen ska bygga tillgängliga och användbara lokaler och miljöer. Dessa riktlinjer innehåller information om hur Region Östergötland tolkar, vidareutvecklar, skärper och förtydligar kraven för att utforma miljöer som är anpassade efter människors olika förutsättningar. Region Östergötland deltar också i Program för Teknisk Standard tillsammans med 18 andra regioner i Sverige. Med hänsyn till ovan föreslås Regionfullmäktige besluta att anse motionen besvarad.

Justering

--	--

§57

Motion För en mer ansvarfull och behovsstyrd digital vård

Dnr: RÖ 2025/2684

Regionfullmäktiges beslut

1. att uppdra till hälso- och sjukvårdsnämnden att utreda för- och nackdelarna med att införa en otrohetsersättning för digitala besök inom primärvården, införa fullständigt kostnadsansvar för digitala utomlänsbesök på primärvårdsnivå för den vårdcentral där patienterna är listade och utifrån detta ta fram en regional modell för behovs- och lämplighetsbedömning vid digitala otrohetsbesök inom primärvården,
2. att därmed anse att-sats 1 och 2 besvarad, samt
3. att avslå att-sats 3.

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. att uppdra till hälso- och sjukvårdsnämnden att utreda för- och nackdelarna med att införa en otrohetsersättning för digitala besök inom primärvården, införa fullständigt kostnadsansvar för digitala utomlänsbesök på primärvårdsnivå för den vårdcentral där patienterna är listade och utifrån detta ta fram en regional modell för behovs- och lämplighetsbedömning vid digitala otrohetsbesök inom primärvården,
2. att därmed anse att-sats 1 och 2 besvarad, samt
3. att avslå att-sats 3.

Förslag till beslut på sammanträdet

Lena Micko (S), Linus Emmoth (S) och Kaisa Karro (S) yrkar bifall till motionen.

Emil Broberg (V) yrkar bifall till att-sats 3 i motionen.

Julie Tran (C) yrkar bifall till att-sats 1 och 2 i Regionstyrelsens förslag.

Marie Morell (M) yrkar bifall till Regionstyrelsens förslag.

Inlägg

Fredrik Sjöstrand (M) och Gunilla Hellberg (SD) gör inlägg.

Beslutsgång

Ordförande föreslår följande beslutsgång:

Att först pröva att-sats 1 och 2 i Regionstyrelsens förslag mot Lena Micko (S) med fleras förslag att bifalla motionen. Därefter pröva Regionstyrelsens förslag att avslå att-sats 3 i motionen mot Lena Micko (S) med fleras förslag att bifalla motionen.

Justering

--	--

Förslaget till beslutsgång godkänns.

Regionstyrelsens att-sats 1 och 2 prövas mot Lena Micko (S) med fleras förslag om att bifalla motionen och finner att Regionstyrelsens förslag vinner bifall.

Regionstyrelsens att-sats 3 prövas mot Lena Micko (S) med fleras förslag om att bifalla motionen och finner att Regionstyrelsens förslag vinner bifall.

Reservationer

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för (S) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för (V) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för (C) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Beskrivning av ärendet

Motionären berör till del samma frågeställningar som under 2025 behandlats både i motionen Skärpta krav genom tak för ersättning och krav på fysisk närvaro i Östergötland, RÖ2025-1376, (RF 15 oktober) och interpellationen Begränsningar kring digitala vårdbesök, RÖ 2025-5330, (RF 18 juni). I januari 2026 fattade SKRs sjukvårdsdelegation beslut om förändrade priser och uppdaterade villkor för digital utomlänsvård som en rekommendation till regionerna. Justeringen av priserna konfirmerades av samverkansnämnden i sydöstra sjukvårdsregionen den 20 mars 2026. De uppdaterade villkoren kommer att på lämpligt sätt behöva inarbetas i regelboken för vårdval primärvård. I beslutet ingick även att ge SKRs kansli i uppdrag att utreda förutsättningar för nischad digital vård, ta fram kontinuerliga rapporter för gemensam uppföljning av den digitala utomlänsvården samt utarbeta en gemensam policy med bärande principer och regler för digital vård tillsammans med Vårdförtagarna. Motionen innehåller tre konkreta förslag till regleringar av den digitala vården. Eftersom motionären inte anger i motion huruvida de två första förslagen gäller digitala inomlänsvård eller utomlänsvård så utgår svaret ifrån att motionären menar digital inomlänsvård eftersom förslagen inte är applicerbara på digital utomlänsvård eftersom Region Östergötland inte är avtalspart för den typen av vård. Det tredje förslaget till reglering framgår det däremot tydligt att förslaget gäller digital utomlänsvård. Förslagen kommenteras nedan. Utveckla en regional modell för behovs- och lämplighetsbedömning vid digitala vårdtjänster. Hälso- och sjukvårdsnämnden ställer i regelboken för vårdval primärvård omfattande krav på vilka digitala tjänster som vårdcentralerna ska erbjuda sina listade patienter (se kapitel 1.5.1). Motsvarande krav ställs också på den specialiserade vården i egen regi via nämndens beställningar, liksom i avtal och regelböcker för övriga privata vårdgivare som ger vård på uppdrag av hälso- och sjukvårdsnämnden. Kraven uppdateras årligen i hälso- och sjukvårdsnämndens revideringsprocess och inkluderar tjänsterna kontakta mig, förnya recept,

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-04-22

av/omboka tider, boka tider, erbjuda digitala möten som alternativt till fysiska möten, möjligheten till egenmonitorering, öka möjligheten till bokningsbara webbtider för patienten, erbjudandet av fler stöd- och behandlingsprogram för fler målgrupper av patienter via 1177.se med mera. Ur ett ägarperspektiv driver också regionstyrelsen på för att PVCs vårdcentraler ska ligga i framkant när det gäller den digitala utvecklingen. För att ytterligare stärka förändringen i riktningen mot mera digital vård så förändrade hälso- och sjukvårdsnämnden regelverket inför 2026 så att privata vårdcentraler ska kunna använda sina egna digitala verktyg till sina egna listade patienter. Detta kommer också ge ett högre förändringstryck för de regiondrivna vårdcentralerna. I nuläget finns det ingen otrohetsersättning för digitala besök utan bara fysiska besök vilket gör att vårdcentralerna enbart erbjuder sina digitala tjänster till sina egna listade patienter. Därmed integreras också den digitala vården i vårdcentralernas samlade vårdutbud. Östgötasamverkans bedömning är att utökade krav på behovs- och lämplighetsbedömningen vid digitala vårdtjänster skulle ha en hämmande effekt på utvecklingen av digitala tjänster i Östergötland. Dagens regelverk, som syftar till att digital inomlänsvård ska vara en integrerad del av utförarnas samlade utbud, gör också att behovet av en central behovs- och lämplighetsbedömningen onödig. Om digitala otrohetsbesök skulle vara möjliga inom primärvården skulle motionärens förslag vara rimligt. Utredda och genomföra förändringar i ersättningssystemet för digital vård, med syfte att bättre anpassa ersättningen efter medicinskt behov och vårdtyngd. Hälso- och sjukvårdsnämnden betalar idag inte ut någon ersättning för digitala besök inom primärvården eller den specialiserade vården i egen regi. Inte heller finns det någon "otrohetsersättning" för digitala besök inom primärvården. Östgötasamverkan ser i dagsläget ingen anledning till att införa några ersättningar för digitala besök inom primärvården till den vårdcentral där patienten är listad. Däremot skulle det kunna vara intressant att utvidga otrohetsersättning inom primärvården till att även omfatta digitala besök i syfte att konvertera den digitala vården från utomlänsvård till inomlänsvård. Om en sådan förändring skulle genomföras så skulle hälso- och sjukvårdsnämnden också behöva ta fram en modell för behovs- och lämplighetsbedömning vid digitala otrohetsbesök i enlighet med motionärens första förslag. Som ett led i att hantera kostnader för digitala utomlänsbesök har Region Östergötland sedan 2024-06-01 infört en ersättningsmodell inom vårdval primärvård där vårdleverantörer står kostnaden för digitala utomlänsbesök utförda av vårdcentralens listade patienter om dessa överskrider ett normalvärde (0,25 besök/per listad). Detta efter att vi konstaterade att patienter, listade på några vårdcentraler som drivs av en koncern som också erbjuder digital utomlänsvård, använde digitala utomlänsvård levererade från samma koncern i en omfattning som överstiger vad som kan anses normalt. Om hälso- och sjukvårdsnämnden skulle införa en otrohetsersättning inom primärvården för digitala besök så skulle också var konsekvent att alla digitala utomlänsbesök skulle belasta den vårdcentral där patienten är listad. För vårdgivare inom övriga vårdval och för upphandlad vård förekommer det ersättningar för digitala besök. Dessa är dock alltid på en betydligt lägre nivå än fysiska besök och följs upp löpande av hälso- och sjukvårdsnämnden i den ordinarie avtalsuppföljningen. Se över ersättningsskyldigheten för digital utomlänsvård i enlighet med gällande lagstiftning för att säkerställa att ersättningen endast utgår vid medicinsk motiverad vård. Ersättningen för digitala utomlänsbesök regleras utifrån en överenskommelse mellan regionerna som hanteras av SKRs sjukvårdsdelegation och Region Östergötland kan inte

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-04-22

ensidigt ändra i ersättningen utan att bryta mot riksavtalet för utomlänsvård och patientlagen. Att ensidigt från Region Östergötlands sida vägra betala för utomlänsvård som har fakturerats av en annan region skulle vara ett ganska stort steg och i grunden påverkar östgötarnas förutsättningar att få vård i andra län. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen i Region Stockholm genomförde nyligen, på uppdrag av Hälsoval Sörmland, en granskning av distanskontakter utförda av personer folkbokförda i Stockholms län. Granskningen följde de krav som finns upprättade i Region Sörmlands regelbok för vårdvalet och som är samstämmiga med den rekommendation SKR tagit fram för digitala vårdkontakter. Inom Region Sörmlands vårdval "Hälsoval Sörmland" finns de vårdcentraler som idag har underleverantörsavtalen med de nationella, digitala aktörerna. Flertalet av de digitala utomlänskontakterna utgår från dessa aktörer och journalförs i det system som nyttjas av vårdcentralen med avtal med Region Sörmland. Eftersom Region Sörmland är de som ansvarar för den vård som tillhandahålls inom ramen för vårdvalet, är de också de som kan utföra granskningen av den vård som deras leverantörer med avtal utför. Det inkluderar således de digitala distanskontakterna utförda av underleverantörer. Vårdbesöken passerar "utanför" Region Östergötlands journalsystem och omöjliggör därmed i dagsläget att regionen utvecklar en modell för journalgranskning av östgötarnas digitala utomlänsbesök. Det är idag inte möjligt för Region Östergötland att bygga upp ett eget system som reglerar att digital utomlänsvård sker utifrån behov och lämplighet eftersom ingen av leverantörerna med fysiska vårdcentraler har några underleverantörsavtal. Således passerar vårdbesöket "utanför" vårt eget journalsystem via Sörmland som har granskningsmöjligheten. Region Östergötland har en pågående dialog med Region Sörmland om huruvida de även ska granska östgötarnas digitala besök. I "Internkontrollplan för Hälso- och sjukvårdsnämnden 2026" finns angivet under avsnitt 4 "Särskilda granskningar" att granska utbetalningar av ersättningar vilket styrker initiativet i den pågående dialogen med Sörmland. Östgötasamverkan att en fortsatt dialog med Region Sörmland är en bättre väga att gå i dagsläget än att börja bestrida fakturor för digital utomlänsvård. Med hänsyn till ovan föreslås Regionfullmäktige besluta att uppdraga till hälso- och sjukvårdsnämnden att utreda för- och nackdelarna med att införa en otrohetsersättning för digitala besök inom primärvården, införa fullständigt kostnadsansvar för digitala utomlänsbesök på primärvårdsnivå för den vårdcentral där patienterna är listade och utifrån detta ta fram en regional modell för behovs- och lämplighetsbedömning vid digitala otrohetsbesök inom primärvården, att därmed anse att-sats 1 och 2 besvarad, samt att avslå att-sats 3.

Justering

--	--

§58

Interpellation Nyttjas ambulanserna rätt?

Dnr: RÖ 2026/3417

Regionfullmäktiges beslut

1. att interpellationen anses ställd och besvarad.

Sammanträdet

Regionfullmäktige medger att Kerstin Sjöberg (C) ställa följande interpellation:

"I Region Östergötland är ambulanstransporterna upphandlad verksamhet av två utförare. Nuvarande avtal förlängs enligt beslut i HSN i mars. De vårdinsatser som kan utföras av ambulans på plats och under transport är många gånger livsavgörande. Dimensionering, placering, bemanning och prioritering påverkar trygghet och överlevnad för befolkningen i hela länet.

Region Östergötland har även infört en patientavgift för ambulanstransport, ett skäl var att stävja individers överutnyttjande av ambulanser som kan leda till att en ambulans är upptagen med "fel" uppgift när den hade behövt till en allvarlig händelse.

I ett radioinslag i P4 Östergötland 19 februari 2026, uppgavs att ambulanserna under 2025 vid 70 tillfällen användes för att transportera personal och material. Detta påverkar livräddande insatser negativt enligt inslaget, och frågan uppstår om detta är ett annat exempel på "fel" använd ambulansresurs. Med bakgrund av ovan är frågorna till ansvarigt regionråd:

- Hur vanligt förekommande är det att patient som bedöms ha behov av ambulans inte får det på grund av att tillgänglig ambulans saknas?
- Hur lång tid tar det innan ambulans är på plats där den behövs, i de olika kommunerna?
- Hur ser balansen ut mellan kapacitet som nyttjas och kapacitet i beredskap?
- Hur ser kostnad och finansiering ut när ambulanser används för transport av personal och material?"

Marie Morell (M) besvarar interpellationen med följande:

"Interpellanten ställer frågor kring hur ambulansuppdragen inom Region Östergötland används och hur det ser ut med både tillgänglighet och responstider. Frågorna besvaras nedan.

- *Hur vanligt förekommande är det att patient som bedöms ha behov av ambulans inte får det på grund av att tillgänglig ambulans saknas?*
- *Hur lång tid tar det innan ambulans är på plats där den behövs, i de olika kommunerna?*
- *Hur ser balansen ut mellan kapacitet som nyttjas och kapacitet i beredskap?*

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-04-22

- *Hur ser kostnad och finansiering ut när ambulanser används för transport av personal och material?*

I Region Östergötland genomfördes ca 60 000 ambulansuppdrag under 2025. De uppdrag som reportaget i P4 relaterar till är 71, alltså lite drygt 1 promille av alla uppdrag som ambulanssjukvården genomförde 2025. Dessa få uppdrag handlar dessutom om två olika typer av transporter och det finns alltid behov hos en patient när detta görs:

- Behov av snabb transport med blåljus för att transportera en specialistläkare, till exempel en neurokirurg eller thoraxkirurg vid ett livshotande tillstånd för att rädda ett liv på ett annat sjukhus.
- Transport av en tom kuvös före eller efter ett akut uppdrag med ett för tidigt fött barn. En transportkuvös väger mycket och behöver hanteras av personer med vana av den typen av utrustning och den kan endast transporteras trafiksäkert på en bårsläde som finns i en ambulans. Efter ett uppdrag måste personal och utrustning snabbt tillbaka för att vara redo att rädda livet på ett nytt barn som kan ha behov av akut transport.

Det innebär ingen extra kostnad för regionen kopplat till ambulanstransport av personal och material.

Tillgängligheten för ambulans i Region Östergötland är mycket god. Vården i siffror mäter varje år hur tillgängligheten ser ut och Östergötland är näst snabbast till patient på Prio 1 nationellt vilket innebär 12,2 minuter i mediantid regionalt. Alla patienter får ambulans direkt vid Prio 1 uppdrag, men vid några få tillfällen när det är flera sjuka samtidigt på en plats kan närmaste ambulans vara upptagen och det kan då dröja något längre.

På kommunnivå såg responstiderna samt antal uppdrag under 2025 ut enligt följande:

Kommun	Prio 1 responstid	Antal prio 1-uppdrag
Linköping	7 min och 16 sek	5 985
Norrköping	7 min och 25 sek	7 405
Motala	6 min och 34 sek	2 286
Mjölby	7 min och 56 sek	1 167
Finspång	8 min och 29 sek	1 071
Söderköping	10 min och 23 sek	717
Vadstena	15 min och 6 sek	338
Kinda	13 min och 29 sek	387
Åtvidaberg	7 min och 28 sek	454
Ödeshög	8 min och 6 sek	267
Valdemarsvik	12 min och 50 sek	464

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-04-22

Ydre	23 min och 23 sek	152
Boxholm	15 min och 20 sek	264

Det finns tre (3) kommuner i Östergötland där det inte finns en ambulans placerad och dessa är Boxholm, Vadstena och Ydre. Här sticker Ydre ut i statistiken. Av de 152 akuta uppdrag som genomförts i Ydre så har ambulans från Region Jönköping varit närmast och tagit hand om 93 % av uppdragen.

För att få lite perspektiv har vi olika orter i Östergötland som har förhållandevis lika eller något mindre antal invånare som Ydre men som tillhör en annan kommun och därför inte syns i statistiken, till exempel Rimforsa som också ligger på c: a 23 minuter i responstid.

Beläggingsgraden på ambulans låg 2025 på 28,6 % vilket innebär att beredskap fanns för nya uppdrag under 71,4 % av dygnet.

Ambulansplacering	Beläggning	Beredskap
Linköping	30,5%	69,5%
Norrköping	39,3%	60,7%
Motala	29,6%	70,4%
Mjölby	26,6%	73,4%
Finspång	24,1%	75,9%
Söderköping	25,2%	74,8%
Kisa	14,9%	85,1%
Åtvidaberg	14,4%	85,6%
Ödeshög	12,8%	87,2%
Valdemarsvik	17,2%	82,8%

”

Inlägg

Kerstin Sjöberg (C), Marie Morell (M) och Torbjörn Nibelius (KD) gör inlägg.

Justering

--	--

§59

Interpellation Hur stäker vi region Östergötlands medarbetare i bemötandet av HBTQ+ personer

Dnr: RÖ 2026/3740

Regionfullmäktiges beslut

1. att interpellationen anses ställd och besvarad.

Sammanträdet

Regionfullmäktige medger att Kerstin Sjöberg (C) ställa följande interpellation:

” Ett professionellt och tryggt bemötande inom hälso- och sjukvården är avgörande för att alla östgötar ska kunna känna förtroende för Region Östergötland. Trots detta visar nationella rapporter att HBTQ+ oftare än andra upplever brister i bemötande, diskriminering och otrygghet i kontakt med vården.

Folkhälsomyndigheten lyfter återkommande att HBTQ+ personer har sämre psykisk hälsa, något som bland annat kan koppla till minoritetsstress och negativa erfarenheter i mötet med offentliga verksamheter. RFSL:s undersökningar visar också att många HBTQ+ personer drar sig för att söka vård på grund av oro för att mötas av okunskap eller fördomar i samband med sitt besök. Detta är ett allvarligt problem, inte minst eftersom förtroendet för vården är avgörande för att patienter ska våga söka hjälp i tid.

Region Östergötland har ett ansvar att säkerställa att alla medarbetare har tillräcklig kompetens för att ge ett respektfullt, tryggt och inkluderande bemötande till HBTQ+ personer. För detta krävs både riktlinjer och kontinuerlig kompetensutveckling.

Med anledning av detta vill jag fråga ansvarigt regionråd:

1. Hur arbetar Region Östergötland i dag för att säkerställa att medarbetare har tillräcklig kompetens i bemötandet av hbtq+ personer?
2. Planeras det några satsningar för att stärka medarbetarnas kunskap om hbtq+-frågor?
Om ja, i så fall vilka?
3. Hur säkerställs att HBTQ+-perspektiv ingår i ledarskapsutbildningar och under introduktion för nyanställda inom regionens verksamheter?”

Justering

--	--

Björn Asserhed (L) besvarar interpellationen med följande:

"Interpellanten ställer ett antal frågor kopplat till Region Östergötlands arbete med kompetens och bemötande i frågor som rör HBTQ+-personer:

- *Hur arbetar Region Östergötland i dag för att säkerställa att medarbetare har tillräcklig kompetens i bemötandet av hbtq+ personer?*
- *Planeras det några satsningar för att stärka medarbetarnas kunskap om hbtq+-frågor? Om ja, i så fall vilka?*
- *Hur säkerställs att HBTQ+-perspektiv ingår i ledarskapsutbildningar och under introduktion för nyanställda inom regionens verksamheter?*

Region Östergötland har som grundläggande utgångspunkt att alla människor, oavsett kön, könsidentitet, könsuttryck eller sexuell läggning, ska bemötas likvärdigt, respektfullt och professionellt. Ett gott bemötande är centralt för att skapa förtroende för vården och för att säkerställa att alla invånare känner sig trygga i kontakten med våra verksamheter.

Arbetet med ett inkluderande och normmedvetet bemötande är en del av regionens långsiktiga hållbarhetsarbete, där jämlikhet och jämställdhet är prioriterade områden. Det innebär att regionen aktivt arbetar för att motverka diskriminering och stärka kompetensen hos medarbetarna i frågor som rör HBTQI.

Region Östergötland arbetar i dag med flera kompetenshöjande insatser. En webbutbildning i HBTQI-frågor finns tillgänglig för samtliga medarbetare via Kompetensportalen och ger grundläggande kunskap om bemötande och normmedvetenhet. Den kan användas både som ett första steg i lärandet och som en del av introduktion för nyanställda.

Därutöver erbjuds verksamheter att genomgå HBTQI-diplomering. Denna genomförs i samverkan med andra regioner och innebär en mer fördjupad utbildningsinsats där minst 90 procent av medarbetarna, inklusive chef, deltar. Utbildningen kombineras med ett verksamhetsnära utvecklingsarbete och resulterar i en konkret handlingsplan. I dagsläget finns ett antal diplomerade verksamheter i regionen och fler har möjlighet att ansöka.

Regionen har även en samordningsfunktion för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter samt HBTQI, som fungerar som ett stöd för verksamheter och medarbetare i dessa frågor.

När det gäller ytterligare satsningar är regionens huvudsakliga inriktning att fortsätta erbjuda och utveckla befintliga insatser, såsom webbutbildning och HBTQI-diplomering. Dessa utgör tillsammans en stabil grund för både breddad och fördjupad kompetens inom området.

HBTQI-perspektivet inkluderas i introduktion av nyanställda genom tillgången till webbutbildningen och, i de verksamheter som är diplomerade, genom särskild så kallad catch-up-utbildning.

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-04-22

Regionens ledarskapsutbildningar är i grunden inriktade på generella ledarskapsförmågor och innehåller inte ämnesspecifika fördjupningar inom enskilda områden. Kompetens inom HBTQI-frågor tillgodoses i stället genom de riktade utbildningsinsatser som finns tillgängliga för alla medarbetare och chefer.

Sammanfattningsvis bedriver Region Östergötland ett aktivt och strukturerat arbete för att stärka kompetensen i bemötandet av HBTQI-personer. Genom utbildning, diplomering och stödjande funktioner skapas förutsättningar för ett mer inkluderande och tryggt bemötande i hela organisationen.

Inlägg

Tobias Holmberg (V) och Björn Asserhed (L) gör inlägg.

Justering

--	--

§60

Interpellation Angående styrning, uppföljning och ersättningsmodeller inom digital vård

Dnr: RÖ 2026/3870

Regionfullmäktiges beslut

1. att interpellationen anses ställd och besvarad.

Sammanträdet

Regionfullmäktige medger att Lena Micko (S) ställa följande interpellation:

” Digitaliseringen av hälso- och sjukvården har inneburit nya möjligheter för tillgänglighet och innovation. Samtidigt aktualiseras allt fler frågor om hur regionerna faktiskt säkerställer att våra skattemedel går till vård som bedrivs i enlighet med behovsprincipen och med god medicinsk kvalitet.

En nyligen genomförd granskning i Region Sörmland visar att endast cirka 1 procent av de granskade vårdkontaktarna hos nätläkaraktören Blodtrycksdoktor bedömdes vara ersättningsbara. Granskningen pekar på systematiska brister såsom avsaknad av medicinsk bedömning, fragmenterade vårdkontakter och en vårdstruktur där enklare patienter prioriteras medan mer komplexa fall hänvisas vidare till den fysiska primärvården.

Detta är inte ett enskilt fall, utan ligger i linje med tidigare granskningar av digitala vårdgivare där en betydande andel av vårdkontaktarna saknat grund för ersättning. Sammantaget väcker detta frågor om hur dagens ersättningssystem och uppföljningsmodeller är utformade, samt vilka incitament de skapar.

Även i Region Östergötland syns en kraftig ökning av både antal vårdkontakter och kostnader kopplade till digital vård. Mellan 2024 och 2025 har antalet kontakter med exempelvis Blodtrycksdoktor mer än fördubblats, samtidigt som kostnaderna ökat i motsvarande takt. Denna utveckling sker utan att det nödvändigtvis finns en tydlig koppling till ökad medicinsk nytta eller prioriterade vårdbehov. Region Östergötland har för något år sedan kritiserats av revisionen för att inte ha full kontroll på digitala vårdgivare. Det finns idag all anledning att tro att så länge det finns snabba sätt att tjäna pengar på så kommer kreativiteten hos olika vårdaktörer innebära ett ökat antal nischade vårdappar som vänder sig till våra medborgare med erbjudanden om tester av olika slag.

Mot denna bakgrund framstår det som nödvändigt att lyfta frågan från enskilda aktörer till systemnivå.

Justering

--	--

Med anledning av detta vill jag ställa följande frågor till ansvarigt regionråd:

1. Bedömer ni i styret att det finns anledning att se över om fakturorna från Blodtrycksdoktorn och liknande aktörer innehåller ersättningsbara underlag?
2. Vilka åtgärder avser styret att vidta för att säkerställa att digital vård lever upp till kraven på medicinsk kvalitet och behovsstyrning?
3. Finns det planer på att förändra uppföljning, avtal eller ersättningsprinciper i ljuset av de brister som identifierats nationellt?

Hur säkerställs att ökningen av digitala vårdkontakter också motsvaras av faktisk patientnytta och inte enbart ökad konsumtion?"

Fredrik Sjöstrand (M) besvarar interpellationen med följande:

" Interpellanten lyfter frågor om styrning, uppföljning och ersättningsmodeller inom digital vård. Bakgrunden till interpellationen är Region Sörmlands granskning och uppsägning av Blodtrycksdoktorn som underleverantör till Region Sörmland. Blodtrycksdoktors affärsidé är att erbjuda en digital vårdtjänst för utredning, behandling och uppföljning av högt blodtryck och övervikt. Genom en app kan patienter kontrollera sitt blodtryck hemma och få personlig behandlingsplan, receptförskrivning och stöd av specialistläkare och sjuksköterskor.

Blodtrycksdoktorn erbjuder alltså en form av digital egenmonitorering som utomlänsvård till patienter i Sverige, bland annat till östgötar. Dagens ersättningsmodell för digital utomlänsvård möjliggör egentligen inte ersättning för egenmonitorering. I stället har blodtrycksdoktorn fakturerat för digitala läkarbesök som är en helt annan form av tjänst. Man kan möjligen tycka att Region Sörmland borde ha insett detta problem innan man började fakturera övriga regioner i Sverige.

SKR:s sjukvårdsdelegation gav den 30 januari i år SKRs kansli i uppdrag att utreda förutsättningar för "Nischad digital vård – integrerad del av den ordinarie hälso- och sjukvården". Som ett exempel på nischad digital vård angavs, bland annat, Blodtrycksdoktorn.

Med denna bakgrund besvaras frågorna nedan.

Bedömer ni i styret att det finns anledning att se över om fakturorna från Blodtrycksdoktorn och liknande aktörer innehåller ersättningsbara underlag?

Region Östergötland har inte någon avtalsrelation med Blodtrycksdoktorn och har därmed vare sig mottagit eller betalat fakturor direkt från denna aktör. De kostnader som uppstått avser i stället utomlänsvård, där Region Sörmland fakturerat Region Östergötland i enlighet med riksavtalet för utomlänsvård efter att en vårdgivare i Sörmland anlitat Blodtrycksdoktorn som underleverantör.

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-04-22

Under perioden 2020 till och med januari 2026 uppgår dessa kostnader till cirka 11 miljoner kronor. Från och med februari 2026 har fakturering kopplad till Blodtrycksdoktorn upphört, vilket hänger samman med att aktören inte längre är underleverantör till Region Sörmland.

Region Östergötland genomför löpande kontroller av all utomlänsvård via etablerade rutiner. Dessa omfattar bland annat kontroll av patientens hemvist, att fakturering sker inom föreskriven tid, rimlighetsbedömning av kostnader samt, vid behov, medicinsk granskning. Kontrollerna kan leda till att regionen begär justeringar eller krediteringar. Systemet bygger samtidigt på ett ömsesidigt ansvar och förtroende mellan regionerna, där den fakturerande regionen ansvarar för uppföljning av sina avtal och leverantörer.

Mot bakgrund av den granskning som genomförts i Region Sörmland är det den regionen som driver frågan om eventuell återbetalning från berörd leverantör. Region Östergötland, liksom övriga regioner, avvaktar denna process. Eventuella återbetalningar som beslutas i Sörmland kommer att hanteras och vidarefördelas till berörda regioner.

Vilka åtgärder avser styret att vidta för att säkerställa att digital vård lever upp till kraven på medicinsk kvalitet och behovsstyrning?

För digital vård inom länet regleras krav, uppföljning och ersättning genom hälso- och sjukvårdsnämndens avtal, regelböcker och beställningar. Dessa uppdateras löpande och utgår från gällande lagstiftning samt nationella rekommendationer.

När det gäller digital utomlänsvård är det den region som har avtal med vårdgivaren som ansvarar för kravställning och uppföljning. I det aktuella fallet ligger detta ansvar i Region Sörmland.

Samtidigt sker ett gemensamt utvecklingsarbete mellan regionerna. Inom ramen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har regionerna enats om grundläggande principer och definitioner, bland annat av vad som ska anses vara kvalificerad vård och därmed ersättningsbar. Dessa principer är avsedda att införas i regionernas regelverk för att skapa en mer enhetlig och ändamålsenlig tillämpning.

Finns det planer på att förändra uppföljning, avtal eller ersättningsprinciper i ljuset av de brister som identifierats nationellt?

Region Östergötlands inriktning är att i högre grad styra digital vård till den egna primärvården. Detta ökar möjligheterna till uppföljning, kvalitetssäkring och samordning med övrig vård, och minskar beroendet av utomlänslösningar.

När det gäller digital utomlänsvård beslutas ersättningsnivåer och villkor gemensamt mellan regionerna, bland annat genom överenskommelser inom SKR. Senare beslut har inneburit justeringar av ersättningsnivåer och förtydliganden av principer för att bättre spegla medicinsk nytta och resursåtgång.

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-04-22

Region Östergötland bedömer att förändringar bör ske samlat mellan regionerna, snarare än genom enskilda rättsliga processer mellan regioner, då detta riskerar att försvåra ett långsiktigt hållbart system.

Hur säkerställs att ökningen av digitala vårdkontakter också motsvaras av faktisk patientnytta och inte enbart ökad konsumtion?

En grundläggande utgångspunkt är att digital vård ska vara en integrerad del av en sammanhållen vårdkedja. Region Östergötland verkar därför för att digitala kontakter i första hand sker via den vårdcentral där patienten är listad, eller inom det egna vårdvalet. Detta stärker kontinuitet, medicinsk kvalitet och möjligheten att göra korrekta prioriteringar.

Vidare har regionen infört en ersättningsmodell som innebär att vårdcentraler får ett ekonomiskt ansvar för en hög nyttjandegrad av digital utomlänsvård bland sina listade patienter. Modellen har bidragit till att dämpa en oönskad konsumtionsökning och fungerar som en kontrollmekanism för att säkerställa att digital vård används där den ger faktisk patientnytta.

Sammantaget är bedömningen att digital vård har en viktig roll i hälso- och sjukvården, men att den behöver utvecklas inom tydliga ramar där medicinsk kvalitet, behovsstyrning och kostnadskontroll säkerställs.

Inlägg

Lena Micko (S) och Fredrik Sjöstrand (S) gör inlägg.

Justering

--	--

§61

Interpellation Förutsättningar för BUP VUP och primärvården gällande NPF-utredningar

Dnr: RÖ 2026/3834

Regionfullmäktiges beslut

1. att interpellationen anses ställd och besvarad.

Sammanträdet

Regionfullmäktige medger att Jessica Eek (V) ställa följande interpellation:

"Barn- och ungdomspsykiatri (BUP) samt Vuxenpsykiatri (VUP) i Östergötland har under en längre tid varit hårt ansträngd med bland annat långa väntetider. Främst gäller det utredningar av neuropsykiatriska funktionsnedsättningar så som ADHD och autism. Ansvar flyttas även i högre grad över från psykiatri till primärvården och andra vårdnivåer.

Detta väcker viktiga frågor om både kapacitet, jämlikhet och invånares rätt till vård. Om BUP, VUP och primärvården inte ges tillräckliga förutsättningar riskerar många att hamna mellan stolarna, vilket kan leda till försämrat mående, ökade svårigheter i skolan, svårigheter med att behålla en sysselsättning och större belastning på den närmaste familjen.

Det finns även allt större risk för att fler personer, i desperation, söker sig till privata aktörer för att själva bekosta utredningar. En sådan utveckling innebär också en ökad risk ojämlikhet, där personer som har ekonomiska resurser snabbare får stöd medan andra tvingas vänta eller riskerar att helt stå utan insatser. Vi har även kunnat se att personer som betalat för en utredning även fått svårigheter med att prova ut mediciner och fastnar i systemet på olika sätt.

Mot bakgrund av detta vill jag ställa följande frågor till ansvarigt regionråd:

1. Finns det förutsättningar för primärvården att ta över och ge ändamålsenligt stöd till de barn och vuxna som BUP och VUP framöver inte längre kommer att utreda eller behandla?

2. Ser styret en risk att fler personer i frustration och desperation vänder sig till privata aktörer för att bekosta egna utredningar?

Justering

--	--

3. Om en sådan utveckling sker, hur ser styret på detta utifrån ett jämlikhetsperspektiv och regionens ansvar för en likvärdig vård?**4. Avser styret att vidta några konkreta åtgärder för att säkerställa att barn och vuxna med behov av NPF-utredning får den utredning och den vård de behöver inom rimlig tid?**

Annicki Oscarsson (KD) besvarar interpellationen med följande:

”Interpellanten ställer frågor kring förutsättningar för BUP, VUP och primärvården gällande NPF-utredningar.

Frågorna rör några av de mest angelägna utmaningarna vi har i hälso- och sjukvården – tillgänglighet, jämlikhet och att människor får rätt stöd i rätt tid. Det gäller inte minst barn, unga och vuxna med misstänkt neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, där långa väntetider kan få stora konsekvenser för både individ och närstående.

Vi har alldeles för långa väntetider inom barn- och ungdomspsykiatri och har haft det under väldigt lång tid i Östergötland. Det är en situation som vi inte kan vara nöjda med och där vi behöver vara ödmjuka inför att mer arbete återstår.

Därför prioriterar vi i Östgötasamverkan arbetet med att stärka vårdens kapacitet och förbättra tillgängligheten inom psykiatri, vilket sker genom flera pågående insatser. Parallellt behöver vården utvecklas så att resurser används där de gör störst nytta för patienten.

Nedan följer mina svar på interpellantens frågor.

Finns det förutsättningar för primärvården att ta över och ge ändamålsenligt stöd till de barn och vuxna som BUP och VUP framöver inte längre kommer att utreda eller behandla?

Det är viktigt att tydliggöra; barn, unga och vuxna som har behov av en NPF-utredning ska fortsatt få det inom vården.

Det som nu sker är inte en minskning av vårdens ansvar, utan en utveckling mot mer sammanhållen vård genom stegvis vård. Det innebär att patienter i större utsträckning kan få insatser på rätt nivå – tidigt och nära – samtidigt som den specialiserade psykiatri kan fokusera på de patienter med störst behov.

Det är dock ett arbete som fortfarande är under utveckling och viktigt att följa hur förändringarna faller ut i praktiken.

För att möjliggöra detta har flera åtgärder vidtagits:

- Förstärkt primärvård med uppdrag att utveckla första linjens insatser vid psykisk ohälsa.
- Vårdcentralerna arbetar med införande och utveckling av arbetssätt som Integrerad Beteendehälsa (IBH), med tvärprofessionella team och fokus på tidiga insatser.

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-04-22

- Tydligare struktur för stegvis vård, med snabbare bedömningar och individanpassade insatser på lägsta möjliga vårdnivå för att minska inflödet till den specialiserade barn- och ungdomspsykiatri.
- En plan för utökad samverkan har utarbetats av Primärvårdscentrum och Psykiatricentrum och kommer under 2026 att implementeras.

Därtill pågår ett arbete för att stärka samverkan mellan region, skola och socialtjänst. En länsgemensam struktur håller på att byggas upp för att säkerställa tidiga och samordnade insatser för barn och unga.

Ser styret en risk att fler personer i frustration och desperation vänder sig till privata aktörer för att bekosta egna utredningar? Om en sådan utveckling sker, hur ser styret på detta utifrån ett jämlikhetsperspektiv och regionens ansvar för en likvärdig vård?

När väntetiderna är långa uppstår en risk att patienter söker andra alternativ, vilket får konsekvenser för både jämlikhet och tillit till vården. Det är därför avgörande att vi kortar köerna och stärker den offentligt finansierade vårdens kapacitet. Region Östergötland har ansvaret för att möta behovet hos de här patientgrupperna – likväl som hos andra.

Utgångspunkten är att vård ska ges efter behov och på lika villkor. Samtidigt är det tydligt att tillgängligheten är avgörande för att upprätthålla jämlikheten. Därför är arbetet med att förbättra flöden och öka kapaciteten i vården helt centralt.

Avser styret att vidta några konkreta åtgärder för att säkerställa att barn och vuxna med behov av NPF-utredning får den utredning och den vård de behöver inom rimlig tid?

Ja, flera konkreta åtgärder har vidtagits och ytterligare insatser pågår för att säkerställa att patienter får utredning och vård i rimlig tid. Men det är samtidigt viktigt att vara tydlig med att effekterna inte kommer omedelbart. Det handlar både om att öka kapaciteten här och nu och att långsiktigt förändra arbetssätten i vården:

- Särskilda medel har avsatts för att förbättra tillgängligheten inom barn- och ungdomspsykiatri, inklusive utvecklingsarbete, produktionsstyrning och kökortning.
- Extra satsningar på neuropsykiatriska utredningar och fortsatt behandling planeras under 2026 och 2027.
- Externa leverantörer har använts som en tillfällig åtgärd för att korta köer – exempelvis genomfördes ett antal utredningar under slutet av 2025.
- Fortsatt förstärkning av primärvården och första linjens psykiatri för att tidigare kunna möta behov och därmed minska inflödet till den specialiserade vården.

Avslutningsvis tar jag den oro som många patienter och anhöriga känner på stort allvar. Det är inte acceptabelt att behöva vänta länge på en utredning som kan vara avgörande för livssituationen.

Vi i Östgötasamverkan är tydliga med att vi inte har den tillgänglighet vi skulle vilja ha, men vi ser samtidigt att köerna nu börjar minska efter en längre tids ökning. I december 2025 väntade 1

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-04-22

237 barn på NPF-utredning. I början av april hade den siffran minskat med nästan 200. Det är en positiv utveckling, men det förändrar inte det faktum att många fortfarande väntar för länge.

Arbetet behöver därför fortsätta med oförminskad kraft med att stärka vårdens kapacitet, förbättra samverkan och utveckla arbetssätt – med patientens behov i centrum och målet om en mer tillgänglig och jämlik vård i hela Östergötland.”

Inlägg

Jessica Eek (V), Annicki Oscarsson (KD), Kerstin Sjöberg (C), Gunilla Hellberg (SD) och Julie Tran (C) gör inlägg.

Justering

--	--

§62

Avsägelser

Regionfullmäktiges beslut

1. att medge Annelie Friberg (S) Linda Sundregård (MP) och Gunnar Asserhed (L) befrielse från uppdragen i fråga.
2. Att begära omräkning hos länsstyrelsen för Annelie Friberg (S)

Avsägelser föreligger från:

1. Annelie Friberg (S) som
 - ersättare Regionfullmäktige
2. Linda Sundregård (MP) som
 - ersättare Trafik- och samhällsplaneringsnämnden
3. Gunnar Asserhed (L) som
 - Revisor
4. Gerd Strange (SD) som ledamot i HSN:s beredning nr 4

[Skriv här]

§63

Fyllnadsval

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att välja:

1. Stämmoombud till landstingens ömsesidiga försäkringsbolags, LÖF:s bolagsstämma 2026-05-20

Förslag: Fredrik Sjöstrand (M)

Ersätter Marie Morell (M) vid denna stämma.

2. Ersättare i Trafik- och samhällsplaneringsnämnden 2026-04-23 - 2026-12-31

Förslag: David Westsson (MP)

Fyllnadsval efter Linda Sundregård (MP)

3. Ledamot i Trafik- och samhällsplaneringsnämndens beredning för kollektivtrafik

Förslag: David Westsson (MP)

Fyllnadsval efter Linda Sundregård (MP)

[Skriv här]

§64

Enkel fråga avseende tillgängligheten på barn- och ungdomspsykiatri

Dnr: RÖ 2026/4157

Regionfullmäktiges beslut

1. att frågan inte får ställas

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordförande yrkar att frågan inte får ställas.

Kerstin Sjöberg (C) yrkar att frågan ska få ställas.

Beslutsgång

Ordförande föreslår följande beslutsgång:

Ordförandes förslag om att inte ställa frågan ställs mot Kerstin Sjöbergs (C) förslag om att ställa frågan.

Förslaget till beslutsgång godkänns.

Ordförandes förslag ställs mot Kerstin Sjöbergs (C) förslag och finner att ordförandes förslag vinner bifall.

Justering

--	--

§65

Revisionsrapport Granskning av regionens arbete med krisberedskap

Dnr: RÖ 2026/2241

Regionfullmäktiges beslut

På ordförandens förslag beslutar Regionfullmäktige:

1. att överlämna revisionsrapporten till regionstyrelsen för beredande av svar.

Beskrivning av ärendet

Revisorerna har lämnat in "Granskning av regionens arbete med krisberedskap" Erik Söderberg (S) presenterar rapporten.

Justering

--	--

§66

Revisionsrapport Granskning av Region Östergötlands remissshantering

Dnr: RÖ 2026/3467

Regionfullmäktiges beslut

På ordförandens förslag beslutar Regionfullmäktige:

1. att överlämna revisionsrapporten till regionstyrelsen för beredande av svar.

Beskrivning av ärendet

Revisorerna har lämnat in "Granskning av Region Östergötlands remissshantering"
Gazerzadeh (KD) presenterar rapporten.

Pouya

Justering

--	--

§67

Motion Främja lokala kollektivavtal för hållbara arbetsvillkor i vården

Dnr: RÖ 2026/4554

Regionfullmäktiges beslut

1. att överlämna motionen till regionstyrelsen för beredande av svar

Beskrivning av ärendet

Jessica Eek (V) har lämnat in motion ” Främja lokala kollektivavtal för hållbara arbetsvillkor i vården”.

[Skriv här]

§68

Motion Införande av funktionsrättskonsekvensbeskrivningar (FKB)

Dnr: RÖ 2026/4556

Regionfullmäktiges beslut

1. att överlämna motionen till regionstyrelsen för beredande av svar

Beskrivning av ärendet

Jessica Eek (V) och Tobias Holmberg (V) har lämnat in motion ” Motion Införande av funktionsrättskonsekvensbeskrivningar (FKB) ”.

[Skriv här]

§69

Motion Återinför direktbuss mellan Söderköping och Linköping

Dnr: RÖ 2026/4555

Regionfullmäktiges beslut

1. att överlämna motionen till regionstyrelsen för beredande av svar

Beskrivning av ärendet

Jonas Söderlund (V) har lämnat in motion ” Motion Återinför direktbuss mellan Söderköping och Linköping.”

[Skriv här]

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av en eller flera personer

Alla elektroniska underskrifter listas i signaturpanelen. De tio första underskrifterna listas även på den här sidan.

Detta dokument med sina elektroniska underskrifter gäller som självständig handling och uppfyller krav på avancerade elektroniska underskrifter enligt eIDAS.

Varje underskrift kan valideras med en PDF-läsare med stöd för signaturvalidering eller med Region Östergötlands underskriftstjänst. Andra valideringstjänster kan användas förutsatt att dessa uppfyller de tekniska kraven enligt internationella standarder.

Om dokumentet skrivs ut på papper, eller om dokumentet 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet går att validera.

Underskrift 1

Namn: KIM AXELSSON
Identifieringsmetod: BankID
Befattning: Regionsekreterare
Datum och tid: 2026-06-15 15:30:10 GMT+02:00
Transaktions-ID: b481caac7bc043fcb3d9f7275aedce96

Underskrift 2

Namn: Kaisa Maria Karro
Identifieringsmetod: BankID
Organisation: Region Östergötland
Datum och tid: 2026-06-15 15:51:36 GMT+02:00
Transaktions-ID: 842682f6741d475b96078689fa36da5f

Underskrift 3

Namn: Elvira Alfrida Wibeck
Identifieringsmetod: BankID
Datum och tid: 2026-06-15 18:40:18 GMT+02:00
Transaktions-ID: c92bb07418934709bced3728533ac91d

Underskrift 4

Namn: Nils Gustav Babtist
Identifieringsmetod: BankID
Datum och tid: 2026-06-17 15:17:20 GMT+02:00
Transaktions-ID: ba44cb74081245b7bd5ad345715373c7